

Bratislavský samosprávny kraj

**ÚZEMNÝ PLÁN REGIÓNU
BRATISLAVSKÝ SAMOSPRÁVNY KRAJ**

ZADANIE

Bratislava, jún, 2011

Text neprešiel jazykovou úpravou

OBSAH

1.	ÚVOD	1
2.	DÔVODY NA OBSTARANIE ÚZEMNÉHO PLÁNU	1
3.	URCENIE HLAVNÝCH CIELOV ROZVOJA ÚZEMIA VYJADRUJÚCE ROZVOJOVÝ PROGRAM OBSTARÁVATELA A VARIANTY TRENDOV CELKOVÉHO ROZVOJA ÚZEMIA, KTORÉ SA MAJÚ RIEŠIT	2
4.	VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA	3
5.	VZTAHY VYPLÝVAJÚCE Z KONCEPCIE ÚZEMNÉHO ROZVOJA SLOVENSKA NA RIEŠENÉ ÚZEMIE A POŽIADAVKY NA RIEŠENIE VYPLÝVAJÚCE ZO SCHVÁLENÝCH ÚZEMNOPLÁNOVACÍCH DOKUMENTÁCIÍ, Z ÚZEMNOPLÁNOVACÍCH PODKLADOV A Z DALŠÍCH ODVETVOVÝCH KONCEPCIÍ A STRATÉGIÍ TÝKAJÚCICH SA RIEŠENÉHO ÚZEMIA	3
5.1.	Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001	3
5.2.	Územné plány miest a obcí	7
5.3.	Požiadavky na riešenie vyplývajúce z ďalších odvetvových koncepcií a stratégií týkajúcich sa riešeného územia	7
5.3.1.	Rezortné koncepcie a stratégie	7
5.3.2.	Zámery ostatných subjektov	9
5.4.	Podklady a východiskové materiály Bratislavského samosprávneho kraja	10
6.	POŽIADAVKY NA RIEŠENIE ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE VYPLÝVAJÚCE ZO ZÁKLADNÝCH DEMOGRAFICKÝCH, SOCIÁLNYCH A EKONOMICKÝCH ÚDAJOV A PROGNÓZ	11
6.1.	Demografický potenciál a ekonomická aktivita obyvateľstva	11
6.2.	Bývanie	16
6.3.	Ekonomické údaje a prognózy	18
7.	POŽIADAVKY NA ROZVOJ SÍDELNEJ ŠTRUKTÚRY RIEŠENÉHO ÚZEMIA VO VZTAHU K FUNKCII OBCÍ V ŠTRUKTÚRE OSÍDLENIA	19
8.	LIMITY VYUŽITIA ÚZEMIA A OKRUHY PROBLÉMOV RIEŠENIA VYPLÝVAJÚCE Z PRIESKUMOV A ROZBOROV	20
9.	POŽIADAVKY NA OCHRANU PRÍRODY A TVORBU KRAJINY, OCHRANU KULTÚRNEHO DEDICSTVA, NA OCHRANU A VYUŽITELNOSŤ PRÍRODNÝCH ZDROJOV, LOŽÍSK NERASTOV A VŠETKÝCH CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ A ICH OCHRANNÝCH PÁSEM PODLA OSOBITNÝCH PREDPISOV VRÁTANE POŽIADAVIEK NA ZABEZPEČENIE EKOLOGICKEJ STABILITY ÚZEMIA ²²	
9.1.	Ochrana prírody a tvorba krajiny	22
9.2.	Kultúrne dedičstvo	24
9.3.	Ochrana prírodných zdrojov, ložísk nerastov a všetkých ďalších chránených území a ich ochranných pásiem	25
10.	POŽIADAVKY NA VYMEDZENIE VÝZNAMNÝCH ROZVOJOVÝCH PLÔCH, ÚZEMIA ŠPECIÁLNYCH ZÁUJMOV, PRÍPADNE NA UMIESTNENIE OBCIANSKEHO VYBAVENIA REGIONÁLNEHO VÝZNAMU	26
10.1.	Významné rozvojové plochy a územia špeciálnych záujmov	26
10.2.	Obcianska vybavenosť regionálneho významu	27

11.	POŽIADAVKY NA RIEŠENIE VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO VYBAVENIA	28
11.1.	Cestná doprava	28
11.2.	Železničná doprava	32
11.3.	Letecká doprava	34
11.4.	Vodná doprava	35
11.5.	Cyklistická doprava	36
12.	POŽIADAVKY NA RIEŠENIE VEREJNÉHO TECHNICKÉHO VYBAVENIA	37
12.1.	Zásobovanie elektrickou energiou	37
12.2.	Zásobovanie plynom	37
12.3.	Zásobovanie teplom	38
12.4.	Produktovody	38
12.5.	Vodné toky a vodné plochy	39
12.6.	Zásobovanie vodou	39
12.7.	Odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd	40
12.8.	Telekomunikácie	42
13.	POŽIADAVKY Z HLADISKA OCHRANY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA VRÁTANE POŽIADAVIEK NA HODNOTENIE PREDPOKLADANÝCH VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	42
14.	OSOBITNÉ POŽIADAVKY Z HLADISKA OCHRANY POLNOHOSPODÁRSKEJ A LESNEJ PÔDY	44
15.	POŽIADAVKY VYPLÝVAJÚCE NAJMÄ ZO ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, Z POŽIARNEJ OCHRANY, OCHRANY PRED POVODNAMI	45
16.	POŽIADAVKY NA URCENIE ZÁSAD A REGULATÍVOV PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKCNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA, NA VYMEDZENIE KORIDOROV A PLÔCH NA VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY	46
17.	POŽIADAVKY NA ROZSAH A SPÔSOB SPRACOVANIA ÚZEMNÉHO PLÁNU	47

1. Úvod

Obstarávateľ:

Bratislavský samosprávny kraj
Sabinovská 16, P.O.BOX 106
820 05 Bratislava

Osoba odborne spôsobilá pre obstarávanie ÚPN podľa §2a zákona c.50/1976 Zb. v platnom znení: Ing. Ján Kizek, osvedčenie o odbornej spôsobilosti 187 a Ing. arch. Mária Rajecká, osvedčenie o odbornej spôsobilosti 077.

Spracovateľ:

AUREX, spol. s r.o.
Dúbravská cesta 9
841 04 Bratislava

odborne spôsobilá osoba: Ing. arch. Vojtech Hrdina, Ph.D., autorizované osvedčenie c. 0967 AA

Bratislavský samosprávny kraj je podľa §16 zákona c. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej stavebný zákon) orgánom územného plánovania a v súlade s §18 tohto zákona obstarávateľom územnoplánovacej dokumentácie samosprávneho kraja. Plniac si zákonom uloženú povinnosť sústavne sledovať a vyhodnocovať údaje a informácie o území a vykonávať územnoplánovacie činnosti pristúpil Bratislavský samosprávny kraj k obstaraniu nového územného plánu regiónu - BSK.

2. Dôvody na obstaranie územného plánu

Bratislavský samosprávny kraj (ďalej aj ako BSK) má platný územný plán – Územný plán veľkého územného celku Bratislavského kraja (ďalej aj ako ÚPN VÚC), ktorý bol spracovaný v rokoch 1993 až 1997 a schválený uznesením vlády SR c. 27/1998 a jeho záväzná časť bola vyhlásená nariadením vlády SR c. 64/1998 Z.z. V priebehu času bol ÚPN VÚC viackrát aktualizovaný zmenami a doplnkami. Tieto boli vypracované ako zmeny a doplnky 2001, 2002, 1/2003, 01/2005. V roku 2008 zabezpečil BSK vypracovanie súhrnného znenia ÚPN VÚC v znení všetkých zmien a doplnkov. Úplné znenie záväznej časti ÚPN VÚC bolo vyhlásené všeobecne záväzným nariadením Bratislavského samosprávneho kraja c. 20/2008 zo dňa 22.2.2008.

Bratislavský samosprávny kraj obstaráva územný plán regiónu – Bratislavský samosprávny kraj (ďalej aj ako ÚPN R-BSK) v zmysle §17 stavebného zákona pre zabezpečenie koordinovaného rozvoja územia samosprávneho kraja v súlade s potrebami umiestnenia navrhovaných rozvojových zámerov a zosúladenia všetkých činností v území.

Jedným z dôvodov obstarania ÚPN R-BSK bola aktuálna potreba zapracovať všetky skutočnosti vyvolané nadmernými aktivitami výstavby, ovplyvňujúcimi najmä urbanistické, dopravné, územno-technické a environmentálne vzťahy v území, ktoré sa v ostatnom období dynamicky rozvíjajú a ktoré nie sú už v plnej miere zohľadnené v platnej územnoplánovacej dokumentácii.

3. Urcenie hlavných cieľov rozvoja územia vyjadrujúce rozvojový program obstarávateľa a varianty trendov celkového rozvoja územia, ktoré sa majú riešiť

Hlavné ciele územného rozvoja BSK vychádzajú z podstaty územného plánovania vyjadrenej v §1 stavebného zákona podľa ktorého „územné plánovanie vytvára predpoklady pre trvalý súlad všetkých činností v území s osobitným zreteľom na starostlivosť o životné prostredie, dosiahnutie ekologickej rovnováhy a zabezpečenie udržateľného rozvoja, na šetrné využívanie prírodných zdrojov a na zachovanie prírodných, civilizacných a kultúrnych hodnôt.“

Medzi hlavné ciele riešenia ÚPN R-BSK možno naďalej považovať ciele vyjadrené v Územnom pláne veľkého územného celku Bratislavského kraja v znení zmien a doplnkov. Ciele, ktoré by malo riešenie ÚPN R-BSK pri rozvoji Bratislavského samosprávneho kraja podporovať sú najmä:

1. dosiahnutie vyváženého rozvoja kraja po všetkých jeho socioekonomických, územnotechnických a environmentálnych stránkach a vytvorenie územných predpokladov pre vyváženú priestorovú štruktúru krajiny,
2. dosiahnutie plnohodnotného zapojenie kraja do medzinárodných a celoslovenských sídelných a hospodárskych sústav,
3. podporovanie rozvoja kraja na základe rovnocenného zohľadnenia endogénnych a exogénnych podmienok a potenciálov rozvoja,
4. zdôraznenie špecifík kraja vyplývajúce najmä z lokalizácie hlavného mesta Slovenska na jeho území, polohového potenciálu v Európe v súvislosti s otvorenými možnosťami shengenského priestoru Európskej únie,
5. podporovanie sídelného rozvoja vychádzajúceho z princípov polycentrickej koncepcie, ktorá systém miest a obcí chápe ako sieť charakterizovanú funkčným zdieľaním úloh a špecializáciou v záujme vytvárania požadovanej spoločnej funkčnej komplexnosti,
6. uplatňovanie princípov udržateľného rozvoja, ochrany a tvorby krajiny a životného prostredia, ako aj zachovania a rozvíjania kultúrneho dedičstva.

Jedným z cieľov riešenia ÚPN R-BSK je aj podporovanie hospodárskeho a sociálneho rozvoja kraja pomocou územnotechnických a urbanistických prostriedkov, ktorý je vyjadrený v jeho jednom zo základných koncepčných dokumentoch Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja na roky 2007 – 2013 (ďalej aj ako PHSR). Podľa tohto dokumentu „dosiahnutie strategického cieľa v programovom období 2007 – 2013 znamená pre BSK nutnosť zvyšovať konkurencieschopnosť regiónu rýchlejším tempom ako porastie konkurencieschopnosť EÚ, pričom zvolený smer rozvoja musí splňať podmienku vyrovnaného a udržateľného rozvoja v podmienkach globálnej ekonomiky. Napriek výraznému pokroku v poslednom období BSK zaostáva za krajinami EÚ 25 nielen v ekonomickej výkonnosti, ale predovšetkým v kvalite dosiahnutého hospodárskeho rastu. Identifikované rozdiely sú navyše ešte výraznejšie medzi EÚ a jednotlivými regiónmi SR.“¹ Ďalej je v tomto dokumente konštatované, že „globálny strategický cieľ možno definovať ako všestranný rozvoj územia v záujme zvýšenia kvality života jeho obyvateľov v súlade s princípmi udržateľného rozvoja.“² V PHSR je globálny cieľ rozpracovaný do 15 špecifických strategických cieľov.

Vychádzajúc z hlavných cieľov územného rozvoja možno vnímať aj trendy rozvoja BSK, ktoré sa budú riešiť v dvoch variantoch v koncepte ÚPN R-BSK. Varianty, ktoré budú v koncepte prezentované ako dve samostatne sa rozvíjajúce koncepcie, vyjadria možnosti a dôsledky rôznej intenzity a formy suburbanizačných a koncentračných trendov vývoja sídelného systému kraja v prepojení na okolitý celoštátny a medzinárodný sídelný systém.

¹ Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja na roky 2007 – 2013, Záverečná správa z analýzy a programovania PHSR BSK, Bratislava apríl 2007, str. 18-19
² tamtiež str. 19

Suburbanizačné trendy by mali vyjadriť súvislosti vyplývajúce z „plošného“ rozvoja celého sídelného systému kraja a koncentračné trendy súvislosti koncentrovaného polarizačného rozvoja rozhodujúcich sídelných centier kraja. V týchto variantoch budú reflektované aj rozvojové zámery jednotlivých obcí na území Bratislavského kraja. Vyjadrené budú v bilancných hodnotách možného vývoja obyvateľstva kraja a jeho možného vývoja v jednotlivých skupinách obcí (mestá a vidiecke obce). V schémach, ktoré budú súčasťou textu, sa popíšu možné trendy smerovania rozloženia obyvateľstva v sídelnom systéme kraja. Na základe posúdenia konceptu a jeho variantov riešenia budú následne odporúčané vhodné trendy rozvoja sídelného systému BSK.

4. Vymedzenie riešeného územia

Riešené územie ÚPN R-BSK je vymedzené hranicami Bratislavského kraja a územiami okresov ležiacich na území kraja, t.j. okresmi hlavného mesta Bratislava I. až V., okresmi Malacky, Senec a Pezinok vrátane vojenského obvodu Záhorie, ktorý sa rieši samostatnou územnoplánovacou dokumentáciou.

5. Vzťahy vyplývajúce z Koncepcie územného rozvoja Slovenska na riešené územie a požiadavky na riešenie vyplývajúce zo schválených územnoplánovacích dokumentácií, z územnoplánovacích podkladov a z ďalších odvetvových koncepcií a stratégií týkajúcich sa riešeného územia

5.1. Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001

Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS 2001) bola schválená uznesením vlády SR č. 1033 zo dňa 30. októbra 2001 a jej záväzná časť bola vyhlásená nariadením vlády SR č. 528/2002 Z.z. V súčasnosti (rok 2009 a 2010) prebieha spracovanie zmien a doplnkov KURS 2001.

KURS 2001 vo vzťahu k územiu Bratislavského kraja vyjadruje v regulatívoch záväznej časti tieto koncepcné princípy a rozvojové zámery, ktoré v zmysle §10 zákona č. 50/1976 Zb. v platnom znení musia byť v riešení ÚPN R-BSK zosúladené:

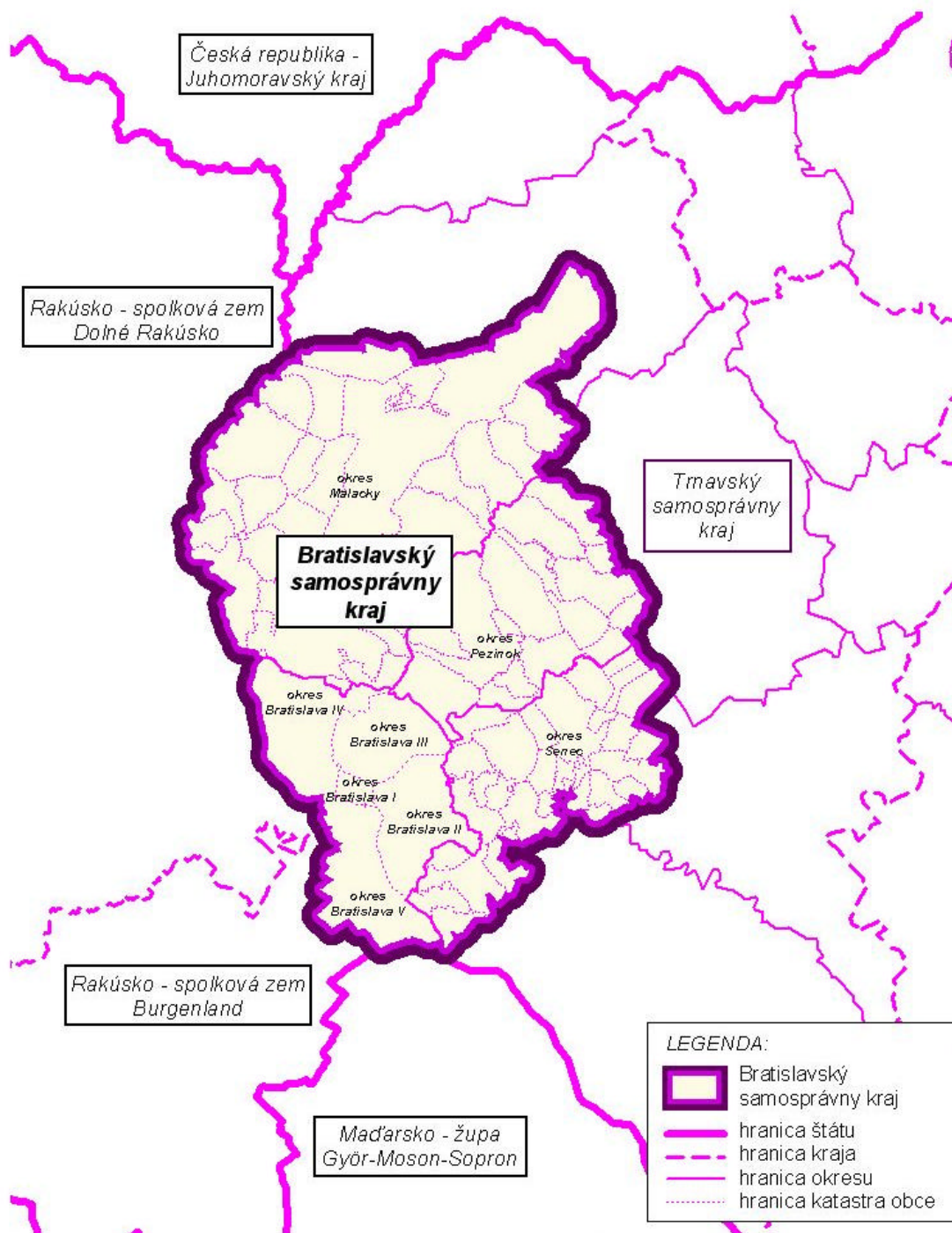
1. V oblasti medzinárodných súvislostí usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry

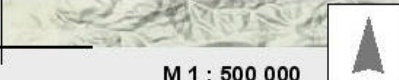
1.1. Upevňovať priame väzby na jednu z hlavných európskych urbanizačných osí v smere Stuttgart – Ulm – Mníchov – Salzburg/Linz – Vieden/Bratislava – Budapešť – Belehrad, a to najmä prepojeniami v oblasti Bratislavy a pozdĺž toku Dunaja.

1.4. Rozvíjať bratislavsko-trnavské ťažisko osídlenia ako súčasť vyššej celoeurópskej aglomerácie Vieden – Bratislava – Győr s dominantným centrom tvoreným hlavným mestom Bratislava ako jedným z jadier tejto európskej rozvojovej aglomerácie.

2. V oblasti celoštátnych a nadregionálnych súvislostí usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry

2.1. Formovať základnú makrokoncepciu sídelných štruktúr Slovenskej republiky v smere vytvárania polycentrickej siete ťažísk osídlenia a miest, ktorých prepojenia budú podporované rozvojovými osami. Rozvojom polycentrickej sídelnej štruktúry sledovať nadväzanie sa na celoeurópsku polycentrickú sídelnú sústavu a komunikačnú kostru prostredníctvom medzinárodne odsúhlasených dopravných koridorov.

<p>ÚZEMNÝ PLÁN REGIÓNU - BRATISLAVSKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ</p>	<p>ZADANIE</p>
<p>VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA</p>	 <p>M 1 : 500 000</p>

2.4. Podporovať predpoklady vytvorenia homogénneho bratislavsko-trnavsko-nitrianskeho ťažiska osídlenia medzinárodného významu s prepojením na najvyššiu európsku polycentrickú sústavu aglomerácií a miest.

2.8. Podporovať rozvoj špecifických centier:

2.8.1. mesto Bratislava ako špecifické centrum plniace funkcie hlavného mesta štátu a centra európskeho významu,

2.13. Podporovať rozvoj centier tretej skupiny, ktoré tvoria jej prvú podskupinu: Bánovce nad Bebravou, Galanta, Hlohovec, Malacky, Levoca, Partizánske, Nové Mesto nad Váhom, Skalica, Pezinok, Stará Lubovna, Senica, Šala, Snina, Žiar nad Hronom, Svidník, Dolný Kubín.

2.14. Podporovať rozvoj centier tretej skupiny, ktoré tvoria jej druhú podskupinu: Banská Štiavnica, Bojnice, Bytča, Detva, Dubnica nad Váhom, Gelnica, Handlová, Ilava, Kremnica, Kysucké Nové Mesto, Liptovský Hrádok, Medzilaborce, Modra, Myjava, Námestovo, Revúca, Sabinov, Senec, Sered,

2.17. Podporovať rozvoj kvartérnych centier, predovšetkým v aglomeráciách s najväčším predpokladom zabezpečenia rozvoja kvartérnych aktivít, akými sú:

2.17.1. bratislavsko-trnavsko-nitrianska aglomerácia,

2.18. Podporovať ako ťažiská osídlenia najvyššej úrovne:

2.18.1. bratislavsko-trnavské ťažisko osídlenia ako najvýznamnejšiu aglomeráciu európskeho medzinárodného významu,

2.27. Podporovať budovanie rozvojových osí v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry.

Podporovať ako rozvojové osi prvého stupňa:

2.27.1. považskú rozvojovú os: Bratislava – Trnava – Trenčín – Žilina,

2.28. Podporovať ako rozvojové osi druhého stupňa:

2.28.1. žitnoostrovnú rozvojovú os: Bratislava – Dunajská Streda,

Z ostatných oblastí záväznej časti sú ďalej vybrané regulatívy, reprezentujúce ich koncepcné zámery v KURS 2001:

3. V oblasti rozvoja vidieckeho priestoru a vzťahu medzi mestom a vidiekom

- podporovať vzťah urbánnych a rurálnych území v novom partnerstve založenom na integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka a kultúrno-historických a urbanisticko-architektonických daností.

4. V oblasti zachovania, zhodnotenia a využívania kultúrneho dedičstva

- zohľadňovať a revitalizovať v územnom rozvoji územia a lokality pamiatkových rezervácií, zón, archeologických nálezísk, národných kultúrnych pamiatok, ako aj novodobé architektonické a urbanistické diela, areály architektonických diel s dotvárajúcim prírodným prostredím, historické technické diela.

5. V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany prírody, prírodných zdrojov a tvorby krajinnej štruktúry

- zabezpečiť nástrojmi územného plánovania ekologicky optimálne využívanie územia pri rešpektovaní a skvalitňovaní územného systému ekologickej stability, biotickej integrity krajiny a biodiverzity na úrovni národnej, regionálnej aj lokálnej
- pri organizácii, využívaní a rozvoji územia rešpektovať význam a hodnoty jeho prírodných daností. V osobitne chránených územiach, v prvkoch územného systému ekologickej

stability, v NECONET a v biotopoch osobitne chránených a ohrozených druhov bioty zladovať využívanie územia s funkciou ochrany prírody a krajiny.

6. V oblasti hospodárstva a regionálneho rozvoja
 - rozvíjať decentralizovanú štruktúru ekonomiky prostredníctvom vytvorenej polycentrickej sústavy mestského osídlenia a tým zabezpečiť aj vyváženú socio-ekonomickú úroveň regiónov.
7. V oblasti poľnohospodárskej výroby a lesného hospodárstva
 - stabilizovať výmeru najkvalitnejších pôd, najmä pôd pod závlahami, pôd vinogradov a najlepších bonít a ochranu výmery a kvality pôdy uskutočňovať nielen ako ochranu hospodársko-sociálneho potenciálu štátu, ale aj ako súčasť ochrany prírodného a životného prostredia.
8. V oblasti priemyslu a stavebníctva
 - vychádzať pri územnom rozvoji predovšetkým z princípu rekonštrukcie a sanácie existujúcich priemyselných a stavebných areálov
 - podporovať budovanie rôznych typov priemyselných parkov vo všetkých regiónoch Slovenskej republiky na základe zhodnotenia ich externých a interných lokalizačných faktorov.
9. V oblasti rozvoja rekreácie a turizmu
 - podporovať tie druhy a formy turizmu, ktoré sú predmetom medzinárodného záujmu (kúpeľný, poznávací kultúrny, horský letný a zimný, tranzitný turizmus a poľovníctvo).
 - nadviazať na medzinárodný turizmus, a to najmä sledovaním turistických tokov a dopravných trás prechádzajúcich, resp. konciacich v Slovenskej republike. Venovať väčšiu pozornosť aktívnemu zahraničnému turizmu, cezhraničným vzťahom a malému prihraničnému turizmu.
 - previazať dôslednejšie ciele rekreačného a poznávacieho turizmu.
 - podporovať podmienky na prímestskú rekreáciu obyvateľov miest v ich záujmovom území.
11. V oblasti rozvoja nadradeného dopravného vybavenia

Rešpektovať dopravné siete a zariadenia alokované v trasách multimodálnych koridorov (hlavná sieť TEN-T)

- multimodálny koridor c. IV. Česká republika – Kúty – Bratislava/Rusovce – Maďarská republika (Bratislava/Jarovce – Rakúsko),
- multimodálny koridor c. V.a. Bratislava – Žilina – Prešov/Košice – Záhor/Cierna nad Tisou – Ukrajina,
- multimodálny koridor c. VII. Dunaj s verejnými prístavmi v Bratislave, Komárne a Štúrove,

Rešpektovať dopravné siete zaradené podľa európskych dohôd (AGR) – cestné komunikácie

- Bratislava – Dunajská Streda – Veľký Meder – Medvedov – Maďarská republika,
- Bratislava – Senec – Sládkovicovo – Sered – Nitra – Žiar nad Hronom,

12. V oblasti rozvoja nadradeného technického vybavenia

Vodné hospodárstvo

- budovať potrebné protipovodňové opatrenia s dôrazom na ochranu intravilánov miest a obcí
- zvyšovať podiel obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov s cieľom približovať sa postupne k úrovni vyspelých štátov EÚ
- zabezpečiť požiadavky v oblasti odkanalizovania s cieľom postupne zvyšovať úroveň v odkanalizovaní miest a obcí v súlade s požiadavkami legislatívy EÚ

Energetika

- zabezpečiť územnú prípravu na dobudovanie vnútroštátnych elektrických vedení a výstavbu ďalších medzinárodných prepojení v súvislosti s liberalizáciou energetiky a s otvorením trhov s elektrickou energiou

Odpadové hospodárstvo

- usmerniť cieľové smerovanie nakladania s určenými druhmi a množstvami odpadov v určenom case, budovania nových zariadení na zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov, ako aj budovania zariadení na iné nakladanie s odpadmi v území v súlade s Programami odpadového hospodárstva
- vytvárať územné predpoklady na zabezpečenie zneškodňovania nebezpečných odpadov ako podmienku ďalšieho rozvoja niektorých priemyselných odvetví
- vytvárať územné podmienky na výstavbu regionálnych podnikov a prevádzok na separáciu a recykláciu odpadov a spalovní odpadov pre jednotlivé oblasti s ich lokalizáciou v optimálnom dosahu najväčších producentov odpadov.

5.2. Územné plány miest a obcí

Bratislavský kraj má cca 90% územia pokrytého územnoplánovacou dokumentáciou obcí. Zo 73 obcí (z toho štatút mesta má 7 obcí) má schválený územný plán 66 obcí. Dynamický rozvoj Bratislavského kraja sa odzrkadľuje iv počte aktualizácií územných plánov, hlavne tých, ktoré boli spracované pred rokom 1998.

Najvýznamnejším mestom v kraji je mesto Bratislava, ktorého územný plán v znení zmeny a doplnku 01 bol schválený v roku 2007. V súčasnosti sa pripravujú zmeny a doplnky 02 tohto územného plánu.

Požiadavky na riešenie

1. V riešení ÚPN R-BSK rešpektovať ÚPN obcí, resp. koncepcné zámery rozvoja obcí, ktoré nemajú spracovaný ÚPN v ich katastrálnom území.
2. V návrhu ÚPN R-BSK posúdiť rozvojové zámery obcí s možným regionálnym dosahom, resp. s možnými dôsledkami na rozvoj susediacich obcí. Zohľadňovať tie schválené rozvojové zámery obcí, ktoré nebudú v kolízii s regionálnymi koncepcnými zámermi a ktoré budú podporovať komplexný a vzájomne vyvážený rozvoj regiónu.

5.3. Požiadavky na riešenie vyplývajúce z ďalších odvetvových koncepcií a stratégií týkajúcich sa riešeného územia

V riešení ÚPN R-BSK sa budú zohľadňovať a zladovať známe odvetvové koncepcie a stratégie s regionálnym priestorovým prejavom, ktoré boli vypracované relevantnými rezortnými a inými subjektmi. Ich aplikácia v riešení ÚPN R-BSK bude závisieť od príslušnej záväznosti na celoštátnej a regionálnej úrovni.

5.3.1. Rezortné koncepcie a stratégie

Rezortné koncepcie a stratégie pozostávajú zo známych koncepcií s priestorovým prejavom, z ktorých najdôležitejšie sú koncepcie rozvoja životného prostredia, verejnej dopravy a technickej infraštruktúry. Zámery ostatných rezortných koncepcií majú svoje priestorové prejavy v prevažnej miere na úrovni riešenia územnoplánovacích dokumentácií obcí. Z týchto sa v riešení ÚPN R-BSK budú zohľadňovať tie, ktoré majú regionálny, resp. nadregionálny význam a ktorých priestorové účinky je potrebné zohľadniť aj v riešení ÚPN R-BSK.

Koncepcie Ministerstva životného prostredia SR predstavujú materiály ako sú predovšetkým Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja Slovenskej republiky a Agenda 21. Dalej ide o dokumenty Koncepcia vodohospodárskej politiky SR do roku 2015, Vodný plán Slovenska, Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie SR (ako aj Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií Bratislavského kraja Krajského úradu životného prostredia Bratislava), Program odpadového hospodárstva SR na roky 2006 – 2010, Register environmentálnych záťaží v Slovenskej republike.

Rozvojové zámery Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR (MDVaRR SR) sú vyjadrené v:

- Dopravnej politike SR do roku 2015
- Stratégii rozvoja dopravy do roku 2020
- koncepcii rozvoja kombinovanej dopravy
- koncepcii rozvoja diaľnic a rýchlostných komunikácií
- koncepcii rozvoja železnicovej dopravy
- koncepcii rozvoja leteckej dopravy
- koncepcii rozvoja vodnej dopravy
- Národnej politike pre elektronické komunikácie na roky 2008 – 2013
- Nová stratégia cestovného ruchu SR do r. 2013.

Nie všetky známe koncepcné zámery MDVaRR SR týkajúce sa Bratislavského kraja sú už jednoznačne vyšpecifikované a vo veľa prípadoch ešte nie sú jednoznačne priestorovo definované. V oblasti rozvoja verejnej dopravnej infraštruktúry je rad otvorených otázok, ktoré kompetencne neprislúchajú úrovni samosprávneho kraja. Sú často krát spracované vo variantoch. V niektorých prípadoch prebieha procedúra SEA alebo EIA. Predovšetkým ide o dopravnú infraštruktúru cestnú a železničnú, ale aj otázky rozvoja leteckej infraštruktúry v kraji. ÚPN R-BSK bude vo svojom návrhu zahrňovať všetky oficiálne prerokované návrhy rezortov v aktuálnom stave riešenia.

Otvorenými otázkami, ktoré sa zrejme počas riešenia ÚPN R-BSK nebudú dať celkom uspokojivo vyriešiť sú tiež otázky uvažovaných zámerov výstavby vodnej cesty Dunaj-Odra-Labe a s tým súvisiace technické riešenia, ako aj otázky týkajúce sa výstavby vodného diela Bratislava – Wolfsthal. V Stratégii rozvoja dopravy SR do roku 2020 je navrhnutý zámer Transkontinentálneho tranzitného terminálu (3T), ktorý je uvažovaný situovať v území južne od Malaciek. Uvedený zámer (technická štúdia) nie je spracovaný a prerokovaný v zmysle ustanovení stavebného zákona, preto v súčasnosti nesplňa požiadavky podkladového materiálu pre územnoplánovaciu dokumentáciu. Tento zámer je potrebné dôslednejšie preveriť samostatnými ekonomickými, environmentálnymi a pod. štúdiami skôr, ako bude možné určiť jeho jednoznačnú lokalizáciu a z toho plynúce aj ďalšie priestorové súvislosti na území BSK.

Koncepcie Ministerstva hospodárstva SR relevantné pre riešenia ÚPN R-BSK sú vyjadrené predovšetkým v energetických koncepciách. Ide o rozvoj elektrizačnej prenosovej sústavy vedení ZVN a príslušných energetických zariadení a vedení produktovodov (zemný plyn, ropa). Strategickými dokumentmi sú predovšetkým Energetická politika SR, Stratégia energetickej bezpečnosti SR, Koncepcia využívania OZE, Koncepcia energetickej efektívnosti SR.

Požiadavky na riešenie

1. *V riešení ÚPN R-BSK vychádzať z ukončených hodnotení SEA a EIA jednotlivých dopravných sietí a zariadení.*
2. *Pri riešení vedení trás dopravnej infraštruktúry, ktoré sú v rezortných koncepciách ešte iba vo variantných návrhoch zabezpečiť tesnú spoluprácu s relevantnými subjektmi v záujme koordinácie a optimalizácie názorov a potrieb rozvoja dopravnej infraštruktúry z pohľadu kraja a štátu.*

3. V ÚPN R-BSK vyjadriť priestorovú rezervu vo variantoch pre rozvoj nadradenej dopravnej infraštruktúry celoštátneho a nadregionálneho charakteru, ktorých trasovanie nebude ešte v case riešenia jednoznačne priestorovo stabilizované a posúdiť navrhované variantné riešenia vo väzbe na sídelný rozvoj BSK.
4. V riešení ÚPN R-BSK operatívne zohľadňovať výsledky rezortných hodnotení a medzinárodných dohovorov týkajúcich sa trasovania dopravnej infraštruktúry a produktovodov.

5.3.2. Zámery ostatných subjektov

Zámery ostatných subjektov sú predstavené predovšetkým zámermi

- správcov a prevádzkovateľov sietí jednotlivých médií
- relevantnými orgánmi susediacich regiónov a štátov
- investormi rôznych investičných celkov
- subjektov ochrany prírody krajiny.

Zámery prevádzkovateľov sietí jednotlivých médií budú preberané a hodnotené z podkladov od Západoslovenskej energetiky, a.s., Bratislavskej vodárenskej spoločnosti, Slovenský vodohospodársky podnik, š.p. a Slovenský plynárenský priemysel – distribúcia, a.s., Eurostream, a.s., Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s., TRANSPETROL, a.s. Zámery uvedených správcov budú v ďalších prácach na ÚPN R-BSK rešpektované a zohľadňované.

Rozvojové zámery susediacich území a ich príslušných územných plánov. Na slovenskej strane ide o Trnavský kraj a jeho územný plán veľkého územného celku v znení zmien a doplnkov. Na Madarskej strane ide o celoštátnu stratégiu priestorového rozvoja a územný plán župy Győr-Ménfőcsanak-Sopron (http://www.gymsmo.hu/index_portal.php?hlid=4713) a novelizovaný územný plán župy. Na rakúskej strane ide o výsledky projektu KOBRA, Stratégia Dolné Rakúsko (<http://www.strategie-noe.at/>), Súhrnný vodohospodársky úpravny projekt Dunaj na východ od Viedne a územia NATURA 2000. Uvedené koncepčné dokumenty budú pre riešenie ÚPN R-BSK podkladom nie len pre zosúladenie prepojení a bezprostredných súvislostí na hraniciach s Bratislavským samosprávnym krajom, ale aj pre optimalizáciu a racionalizáciu priestorového koncepčného rozvoja v rámci celého kraja.

Z väčších investičných zámerov, ktoré boli spracované v študijných materiáloch boli k danému času k dispozícii Regionálna rozvojová štúdia mesta Bratislavy spracovanej na objednávku investora Centrop, s.r.o.

Okrem toho boli pre Slovensko – Rakúske pohranicie spracované štúdie Donau Ökokoridor Bypass (Harry&Heinze Consulting Engineers, Vienna, 2003 – 2004) a Urbanistická štúdia posúdenia využitia dunajských ramien a priestorov IV. kvadrantu (Bajoprojekt, 2006), ktorých výstupy v riešení budú posudzované a vyhodnocované z hľadiska ich možnosti realizácie a celkového koncepčného a racionálneho rozvoja kraja.

Z pohľadu ochrany a tvorby krajiny sa v riešení budú zohľadňovať všetky relevantné medzinárodné dohovory a celoštátne koncepcie akými sú Európsky dohovor o krajine, Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja Slovenskej republiky, Stratégia, zásady a priority štátnej environmentálnej politiky, Národný environmentálny akčný program Slovenskej republiky II, Národná stratégia ochrany biodiverzity na Slovensku, Koncepcia uplatňovania Agendy 21 a vyhodnocovania ukazovateľov trvalo udržateľného rozvoja v Slovenskej republike.

Požiadavky na riešenie

1. Rešpektovať a využívať v riešení zámery vlastníkov a prevádzkovateľov sietí jednotlivých médií.

2. *Primerane zohľadniť v riešení koncepcné zámery priestorového rozvoja v územiach susediacich s Bratislavským samosprávnym krajom.*
3. *Rešpektovať výsledky kladne prerokovaných a schválených územnoplánovacích podkladov jednotlivých subjektov.*
4. *Rešpektovať požiadavky ochrany prírody atvorby krajiny vyplývajúce z prijatých medzinárodných dohovorov a celoštátnych koncepcných dokumentov.*

5.4. Podklady a východiskové materiály Bratislavského samosprávneho kraja

Riešenie ÚPN RBSK bude vo svojom riešení využívať ako vstupné podklady koncepcné materiály vypracované pre rozvoj BSK a schválené zastupiteľstvom BSK ktorými sú:

- Územný plán veľkého územného celku Bratislavského kraja v súhrnom znení zmien a doplnkov 2000, 2002, 1/2003, 01/2005.
- Stratégia rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja máj 2003, www.bratislavskykraj.sk
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja na roky 2007-2013, apríl 2007, www.bratislavskykraj.sk
- Regionálna Inovacná Stratégia Bratislavského samosprávneho kraja, október 2004, www.bratislavskykraj.sk
- Programové priority v oblastiach pôsobnosti kompetencií BSK, www.bratislavskykraj.sk
- Súčasný stav a dlhodobý zámer rozvoja stredného školstva, www.bratislavskykraj.sk
- Koncepcia rozvoja sociálnych služieb v kompetencii Bratislavského samosprávneho kraja, október 2010, www.bratislavskykraj.sk
- Štúdia súčasného stavu a investičných možností v oblasti cestovného ruchu na území Bratislavského samosprávneho kraja, www.bratislavskykraj.sk
- Stratégia rozvoja cestovného ruchu Bratislavského samosprávneho kraja 2007-2013, august 2008, www.bratislavskykraj.sk
- Koncepcia rozvoja siete cyklotrás na území Bratislavského samosprávneho kraja (spracovateľom bola Regionálna rozvojová agentúra Senec-Pezinok, 2006).
- Strategická hluková mapa bratislavskej aglomerácie, www.hlukovamapa.sk
- Územný generel cestovného ruchu hl.m. SR Bratislavy
- Územný generel športu a rekreácie hl.m. SR Bratislavy
- ÚPN hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy (r. 2007) v znení zmien a doplnkov
- Stratégia rozvoja hlavného mesta SR Bratislavy, rok 1999
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja hlavného mesta SR Bratislavy na roky 2010-2020, 2010
- Územný generel bývania hl. m. SR Bratislavy, 2005
- Aktualizácia územného generelu zásobovania elektrickou energiou hl. m. SR Bratislavy, 2001
- Aktualizácia územného generelu zásobovania plynom hl. m. SR Bratislavy, 2001
- Aktualizácia územného generelu telekomunikácií hl. m. SR Bratislavy, 1999
- Aktualizácia územného generelu kolektorizácie hl. m. SR Bratislavy, 1997
- Aktualizácia územného generelu vodných tokov a vodných plôch hl. m. SR Bratislavy, 1997
- Aktualizácia územného generelu zásobovania vodou hl. m. SR Bratislavy, 2009
- Aktualizácia územného generelu odkanalizovania hl. m. SR Bratislavy, 2009
- Koncepcia hlavného mesta SR Bratislavy v oblasti tepelnej energetiky, 2007
- Spracované ÚPN jednotlivých obcí
- Možnosti odvedenia privalových dažďových vôd z územia Cierna voda (štúdia)

Požiadavky na riešenie

1. Zohľadňovať v riešení schválené dokumenty a materiály BSK s priestorovo relevantnými dôsledkami.

6. Požiadavky na riešenie územnoplánovacej dokumentácie vyplývajúce zo základných demografických, sociálnych a ekonomických údajov a prognóz

6.1. Demografický potenciál a ekonomická aktivita obyvateľstva

Pri sčítaní ľudu, domov a bytov v roku 1970 bol počet obyvateľov Bratislavského kraja 459 975, v roku 2008 (podľa stavu k 31.12.) 616 578 obyvateľov tzn. že počet obyvateľov sa do roku 2008 vzhľadom na rok 1970 zvýšil o 156 603 osôb (t.j. o 34 %). Najvyšší nárast počtu obyvateľov bol v rokoch 1970-1980, kedy sa počet obyvateľov kraja zvýšil o 83 825 osôb t.j. o 18,2 %. V ďalšom decéniu (r. 1980-1991) sa počet obyvateľov zvýšil o 62 551 obyvateľov, t.j. o 11,5 %. V rokoch 1991-2001 došlo v kraji k poklesu obyvateľstva o 7 336 osôb a v období 2001-2008 opäť k nárastu o 17 563 osôb.

Tabuľka Vývoj počtu obyvateľov podľa okresov Bratislavského kraja v r.1970-2008

sídlna štruktúra	počet obyvateľov										
	SLDB 1970	SLDB 1980	SLDB 1991	SODB 2001	2002 (31.12.)	2003 (31.12.)	2004 (31.12.)	2005 (31.12.)	2006 (31.12.)	2007 (31.12.)	2008 (31.12.)
okres BA I	79 316	59 547	49 018	44 798	43 977	43 367	42 858	42 241	41 581	41 255	41 032
okres BA II	107 246	119 845	112 419	108 139	107 991	108 056	108 316	108 647	109 648	110 729	111 837
okres BA III	75 192	72 571	64 485	61 418	61 606	61 467	61 614	61 728	61 823	62 145	62 673
okres BA IV	44 178	75 606	84 325	93 058	93 116	92 994	92 926	93 672	94 417	94 701	95 491
okres BA V		52 690	131 950	121 259	120 359	119 649	119 441	119 171	118 622	118 097	117 758
BA, hl.m. SR	305 932	380 259	442 197	428 672	427 049	425 533	425 155	425 459	426 091	426 927	428 791
okres Malacky	59 101	63 086	62 205	64 354	64 966	65 448	65 840	66 353	66 873	67 506	68 318
Malacky	11 101	15 218	17 573	17 773	17 765	17 870	17 858	17 847	17 785	17 887	17 937
Stupava	6 863	8 062	7 834	8 063	8 158	8 206	8 283	8 433	8 593	8 745	8 940
okres Pezinok	48 546	50 982	52 078	54 164	54 723	55 043	55 390	55 939	56 518	57 164	57 955
Modra	7 249	7 679	8 090	8 536	8 557	8 655	8 657	8 704	8 715	8 804	8 888
Pezinok	13 872	17 116	20 515	21 082	21 095	21 077	21 147	21 334	21 405	21 656	21 839
Svätý Jur	5 286	5 123	4 600	4 614	4 714	4 743	4 799	4 836	4 929	4 972	5 012
okres Senec	46 396	49 473	49 871	51 825	52 998	53 763	54 747	55 948	57 271	59 253	61 514
Senec	8 531	10 772	14 357	14 673	14 811	15 030	15 193	15 357	15 542	15 750	16 019
kraj spolu	459 975	543 800	606 351	599 015	599 736	599 787	601 132	603 699	606 753	610 850	616 578

Zdroj: Historický lexikón obcí Slovenskej republiky 1970-2001, SU SR; r. 2002-2008 – SU SR

Veková štruktúra obyvateľstva Bratislavského kraja k 31.12. 2008 má rovnako ako v roku 2001 menej priaznivú skladbu v porovnaní s celoslovenským priemerom v dôsledku nižšieho zastúpenia obyvateľov v predproduktívnom veku a vyššieho podielu najstaršej zložky obyvateľstva. V porovnaní s rokom 2001 sa v Bratislavskom kraji znížil podiel predproduktívnej zložky obyvateľstva do roku 2008 zo 14,9 % na 12,9 %, podiel produktívneho obyvateľstva vzrástol zo 63,0 % na 64,7 % a taktiež podiel najstaršej zložky obyvateľstva sa zvýšil z 18,9 % na 22,5 %.

Index starnutia v Bratislavskom kraji sa k roku 2008 zvýšil oproti roku 2001 zo 126,97 % na 174,31 % a index starnutia obyvateľstva Slovenska vzrástol z 95,25 % na 133,60 %.

Tabuľka Veková štruktúra obyvateľstva podľa okresov Bratislavského kraja v r. 2008

sídelná štruktúra	počet obyvateľov vo veku				% obyvateľov vo veku			index starnutia
	predprod. 0-14	produkt. 15-59 M, 15-54 Ž	poprod. 60+ M, 55+ Ž	spolu	predprod. 0-14	produkt. 15-59 M, 15-54 Ž	poprod. 60+ M, 55+ Ž	
okres BA I	4 572	23 907	12 553	41 032	11,14	58,26	30,59	274,56
okres BA II	13 941	68 321	29 575	111 837	12,47	61,09	26,44	212,14
okres BA III	7 472	37 990	17 211	62 673	11,92	60,62	27,46	230,34
okres BA IV	12 678	60 733	22 080	95 491	13,28	63,60	23,12	174,16
okres BA V	12 267	85 984	19 507	117 758	10,42	73,02	16,57	159,02
BA, hl.m. SR	50 930	276 935	100 926	428 791	11,88	64,59	23,54	198,17
okres Malacky	10 311	44 245	13 762	68 318	15,09	64,76	20,14	133,47
Malacky	2 492	11 946	3 499	17 937	13,89	66,60	19,51	140,41
Stupava	1 316	5 655	1 969	8 940	14,72	63,26	22,02	149,62
okres Pezinok	8 595	37 662	11 698	57 955	14,83	64,98	20,18	136,10
Modra	1 234	5 774	1 880	8 888	13,88	64,96	21,15	152,35
Pezinok	3 198	14 636	4 005	21 839	14,64	67,02	18,34	125,23
Svätý Jur	743	3 189	1 080	5 012	14,82	63,63	21,55	145,36
okres Senec	9 605	39 818	12 091	61 514	15,61	64,73	19,66	125,88
Senec	2 406	11 000	2 613	16 019	15,02	68,67	16,31	108,60
kraj spolu	79 441	398 660	138 477	616 578	12,88	64,66	22,46	174,31
SR	836 069	3 459 211	1 116 974	5 412 254	15,45	63,91	20,64	133,60

Zdroj: SU SR

Štruktúra obyvateľstva Bratislavského kraja z hľadiska vzdelanostnej úrovne, tak ako ju zachytilo SODB v roku 2001, je nasledovná: základné vzdelanie má ukončené 18,08 % obyvateľov, stredné vzdelanie bez maturity 22,85 %, stredné vzdelanie s maturitou 35,51 % a vysokoškolské vzdelanie 20,31 % obyvateľov. Podiel obyvateľstva bez školského vzdelania tvorí 0,13 % z obyvateľstva nad 16 rokov.

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva staršieho ako 16 rokov podľa okresov Bratislavského kraja v r. 2001 (%)

najvyšší skončený stupeň šk. vzdelania	BA, hl.m. SR	okres BA I	okres BA II	okres BA III	okres BA IV	okres BA V	okres MA	okres PK	okres SC	kraj spolu
základné	15,29	11,31	15,65	15,20	13,05	18,15	27,65	21,72	26,48	18,08
stredné bez maturity	19,46	12,85	21,04	20,25	18,95	20,53	34,24	30,38	29,97	22,85
stredné s maturitou	37,31	34,73	36,73	36,78	36,78	39,47	28,19	33,80	30,84	35,51
vysokoškolské	24,66	36,46	22,72	24,62	28,36	19,25	6,77	10,74	9,62	20,31
bez udania šk. vzdelania	3,18	4,54	3,76	3,05	2,78	2,51	2,98	3,09	2,82	3,12
bez školského vzdelania	0,09	0,10	0,09	0,09	0,08	0,09	0,17	0,26	0,27	0,13
spolu	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Zdroj: SODB 2001, SU SR

Vzdelanostnú úroveň obyvateľstva Bratislavského kraja výrazne ovplyvňuje mesto Bratislava, kde takmer 62 % obyvateľov má stredné vzdelanie s maturitou a vysokoškolské vzdelanie, z toho takmer 25 % vysokoškolské. Podiel vysokoškolsky vzdelaného obyvateľstva v Bratislave tvorí až 87,9 % z celkového počtu obyvateľov s ukončeným vysokoškolským vzdelaním v kraji.

V novembri 2008 vypracoval Štatistický úrad SR v spolupráci s Výskumným demografickým centrom pri INFOSAT-e Prognózu vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2025. Prognóza je aktualizáciou okresnej prognózy z roku 2004 a nadväzuje na aktualizovanú prognózu vývoja obyvateľstva na celoštátnej úrovni, ktorá bola vypracovaná v novembri 2007. Publikácia obsahuje výsledky za všetky okresy a kraje za roky 2010, 2015, 2020 a 2025.

Podľa aktualizovanej Prognózy vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2025 sa predpokladá, že vývoj počtu obyvateľov v jednotlivých okresoch Bratislavského kraja bude do roku 2025 prebiehať nasledovne:

Tabuľka Počet obyvateľov v okresoch Bratislavského kraja v r. 2008 a podľa aktualizovanej prognózy k r. 2010 – 2025

sídlná štruktúra	počet obyvateľov v roku					prír./úbytok obyvateľstva v r. 2008-2025
	31.12. 2008 skutocný stav	prognóza r. 2010	prognóza r. 2015	prognóza r. 2020	prognóza r. 2025	
Bratislava, hl.m. SR	428 791	428 570	430 513	429 930	426 139	-2 652
okres Bratislava I	41 032	39 623	37 378	35 695	34 438	-6 594
okres Bratislava II	111 837	112 647	114 648	115 197	114 435	2 598
okres Bratislava III	62 673	62 923	63 640	63 675	63 125	452
okres Bratislava IV	95 491	95 628	96 632	97 115	96 819	1 328
okres Bratislava V	117 758	117 749	118 215	118 248	117 322	-436
okres Malacky	68 318	68 867	70 889	72 375	73 094	4 776
okres Pezinok	57 955	58 389	60 130	61 344	61 842	3 887
okres Senec	61 514	63 932	70 965	76 516	80 058	18 544
Bratislavský kraj	616 578	619 759	632 498	640 166	641 134	24 556

Zdroj: r. 2008 – SU SR

r. 2010-2025 – Prognóza vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2025, INFOSTAT, VDC, november 2008

Vo výhlade rokov 2008-2025 sa v Bratislavskom kraji predpokladá prírastok obyvateľstva o 24 556 osôb, pričom vo všetkých okresoch s výnimkou okresu Bratislava I a Bratislava V dôjde k prírastku obyvateľstva. Najväčší rast vzhľadom na rok 2008 zaznamená okres Senec (18 544 obyvateľov). V meste Bratislava sa do roku 2025 predpokladá pokles obyvateľstva o 2 652 osôb.

V prognóze vývoja obyvateľstva do roku 2025 sa už zohľadňuje predĺžený produktívny vek a neskorší odchod do dôchodku. Celková tendencia vo vývoji vekovej štruktúry povedie k zhoršovaniu jej skladby v dôsledku výrazného zvyšovania podielu obyvateľov v poproduktívnom veku. Podiel tejto najstaršej zložky obyvateľstva bude rásť celé obdobie z hodnoty 12,6 % v roku 2008 na 21,8 % v roku 2025. Podiel obyvateľov v produktívnom veku bude klesať až do roku 2025 (zo 74,5 % v roku 2008 na 65,0 % v roku 2025). Podiel obyvateľstva v predproduktívnom veku sa bude zvyšovať do roku 2020 z hodnoty 12,9 % v roku 2008 na 14,3 % v roku 2020 a do roku 2025 v porovnaní s rokom 2020 klesne na 13,1 %, pričom však v tomto roku bude podiel predproduktívneho obyvateľstva vyšší vzhľadom na rok 2008.

Tabuľka Veková štruktúra obyvateľstva Bratislavského kraja v roku 2008 a podľa aktualizovanej prognózy k r. 2010-2025 (%)

sídlná štruktúra	charakteristické vekové skupiny	podiel obyvateľstva (%)				
		r. 2008	r. 2010	r. 2015	r. 2020	r. 2025
Bratislavský kraj	predproduktívni	12,9	13,1	14,2	14,3	13,1
	produktívni	74,5	73,7	70,2	66,5	65,0
	poproduktívni	12,6	13,2	15,6	19,2	21,8
	spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Zdroj: r. 2008 – SU SR

r. 2010-2025 – Prognóza vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2025, INFOSTAT, VDC, november 2008

Index vitality veľmi názorne poukazuje na to, že populácia v Bratislavskom kraji sa v celom prognózovanom období 2010-2025 bude zaradovať k regresívnemu typu (index vitality pod bodovou hodnotou 100).

Tabulka Index vitality obyvateľstva Bratislavského kraja v roku 2008 a podľa aktualizovanej prognózy k r. 2010-2025

sídelná štruktúra	index vitality				
	r. 2008	r. 2010	r. 2015	r. 2020	r. 2025
Bratislavský kraj	102,4	99,6	90,8	74,7	60,1

Zdroj: r. 2008 – SU SR
r. 2010-2025 – Prognóza vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2025, INFOSTAT, VDC, november 2008

V predchádzajúcej publikácii Prognóza vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2025 z novembra 2004 bolo v Bratislavskom kraji predpokladaných k roku 2010 celkom 601 711 obyvateľov, 601 564 obyvateľov k roku 2015, 598 658 obyvateľov k roku 2020 a 592 471 obyvateľov k roku 2025, z toho v samotnej Bratislave bolo k roku 2025 prognózovaných 398 643 obyvateľov t.j. 67,3 % z celkového predpokladaného počtu obyvateľov kraja. V porovnaní s aktualizovanou prognózou je v staršej prognóze z roku 2004 odhadovaných v Bratislavskom kraji k roku 2025 o 48 663 osôb menej a v Bratislave, hl.m. SR o 27 496 osôb menej.

Tabulka Počet obyvateľov v okresoch Bratislavského kraja v r. 2008 a podľa pôvodnej prognózy k r. 2010 – 2025

sídelná štruktúra	počet obyvateľov v roku					prír./úbytok obyvateľstva v r. 2008-2025
	31.12. 2008 skutocný stav	2010	2015	2020	2025	
Bratislava, hl.m. SR	428 791	421 755	416 578	409 050	398 643	-30 148
okres Bratislava I	41 032	40 861	38 812	36 792	34 829	-6 203
okres Bratislava II	111 837	105 719	103 819	101 662	99 114	-12 723
okres Bratislava III	62 673	62 159	62 423	62 716	63 107	434
okres Bratislava IV	95 491	92 320	91 480	90 276	88 262	-7 229
okres Bratislava V	117 758	120 696	120 044	117 604	113 331	-4 427
okres Malacky	68 318	67 740	69 538	71 161	72 598	4 280
okres Pezinok	57 955	57 282	58 950	60 495	61 937	3 982
okres Senec	61 514	54 934	56 498	57 952	59 293	-2 221
Bratislavský kraj	616 578	601 711	601 564	598 658	592 471	-24 107

Zdroj: r. 2008 – SU SR
r. 2010-2025 – Prognóza vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2025, INFOSTAT, VDC, november 2004

Tabulka Prognózovaný počet obyvateľov v okresoch Bratislavského kraja v r. 2025

sídelná štruktúra	počet obyvateľov v r. 2025		rozdiel v počte obyvateľov
	aktualizovaná prognóza z r. 2008	prognóza z r. 2004	
Bratislava, hl.m. SR	426 139	398 643	27 496
okres Bratislava I	34 438	34 829	-391
okres Bratislava II	114 435	99 114	15 321
okres Bratislava III	63 125	63 107	18
okres Bratislava IV	96 819	88 262	8 557
okres Bratislava V	117 322	113 331	3 991
okres Malacky	73 094	72 598	496
okres Pezinok	61 842	61 937	-95
okres Senec	80 058	59 293	20 765
Bratislavský kraj	641 134	592 471	48 663

Zdroj: Prognóza vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2025, INFOSTAT, VDC, november 2004
Prognóza vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2025, INFOSTAT, VDC, november 2008

Platný Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy z roku 2007 predpokladá v Bratislave k roku 2020 507,3 tis. obyvateľov, čo oproti Prognóze vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2025 publikovanej Výskumným demografickým centrom pri INFOSTAT-e v roku 2004

predstavuje o 98 250 osôb viac a oproti aktualizovanej prognóze z roku 2008 o 77 370 osôb viac. K r. 2030 sa v ÚPN hl.m. SR Bratislavy predpokladá, že počet obyvateľov hlavného mesta dosiahne v r. 2030 celkom 550 200 osôb.

V Územnom pláne hlavného mesta SR Bratislavy, Zmeny a doplnky 02 – návrh (rok 2009) sa k roku 2020 v Bratislave predpokladá 527,1 tis. a k roku 2030 591,2 tis. obyvateľov. Prognóza vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2025 z roku 2004 predpokladá v Bratislave k roku 2020 v porovnaní s návrhom ZaD 02 ÚPN hl.m. SR Bratislavy o 118 050 osôb menej a aktualizovaná prognóza o 97 170 osôb menej.

Tabuľka Prognózovaný počet obyvateľov v Bratislave, hl.m. SR v r. 2020, 2025 a 2030

dokument	prognózovaný počet obyvateľov v Bratislave		
	r. 2020	r. 2025	r. 2030
prognóza VDC, r. 2004	409 050	398 643	-
prognóza VDC, r. 2008	429 930	426 139	-
ÚPN hl.m. SR Bratislavy, 2007	507,3 tis.	-	550,2 tis.
ÚPN hl.m. SR Bratislavy – návrh ZaD 02, 2009	527,1 tis.	-	591,2 tis.

Zdroj: Prognóza vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2025, INFOSTAT, VDC, november 2004
Prognóza vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2025, INFOSTAT, VDC, november 2008
Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy, 2007
Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy – návrh ZaD 02, 2009

V Bratislavskom kraji bolo v roku 2001 podľa výsledkov Sčítania obyvateľov, domov a bytov 331 354 ekonomicky aktívnych osôb, z toho bolo 167 547 žien (t.j. 50,6 % z ekonomicky aktívnych). V meste Bratislava sa koncentrovalo takmer 72 % z celkového rozsahu ekonomicky aktívnych osôb v priestore Bratislavského kraja, atým Bratislava predstavuje ťažiskový priestor na trhu práce.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo Bratislavského kraja bolo v roku 2001 zapojené do sektorov národného hospodárstva nasledujúcim počtom osôb, pričom sektory NH cleníme podľa odvetví takto:

- I. primárny sektor – poľnohospodárstvo a lesníctvo,
- II. sekundárny sektor – priemysel a stavebníctvo,
- III. terciárny sektor – ostatné odvetvia.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo v Bratislavskom kraji podľa sektorov NH v r. 2001

sídlna štruktúra	ekonomicky aktívne obyvateľstvo v sektoroch NH v r. 2001 (abs.)					ekonomicky aktívne obyvateľstvo v sektoroch NH v r. 2001 (%)				
	I.	II.	III.	bez udania odvetví	spolu	I.	II.	III.	bez udania odvetví	spolu
Bratislava, hl.m. SR	933	31 856	144 691	60 719	238 199	0,4	13,4	60,7	25,5	100,0
okres Bratislava I	40	2 188	14 512	6 470	23 210	0,2	9,4	62,5	27,9	100,0
okres Bratislava II	196	8 519	33 394	15 514	57 623	0,3	14,8	58,0	26,9	100,0
okres Bratislava III	244	4 445	19 670	7 971	32 330	0,8	13,7	60,8	24,7	100,0
okres Bratislava IV	169	6 646	32 883	12 080	51 778	0,3	12,8	63,5	23,3	100,0
okres Bratislava V	284	10 058	44 232	18 684	73 258	0,4	13,7	60,4	25,5	100,0
okres Malacky	1 769	8 652	15 852	9 373	35 646	5,0	24,3	44,5	26,3	100,0
okres Pezinok	1 198	5 868	15 814	7 082	29 962	4,0	19,6	52,8	23,6	100,0
okres Senec	1 098	5 119	14 247	7 083	27 547	4,0	18,6	51,7	25,7	100,0
Bratislavský kraj	4 998	51 495	190 604	84 257	331 354	1,5	15,5	57,5	25,4	100,0

Zdroj: SODB 2001, SU SR

V roku 2001 dominujúcim zamestnaneckým sektorom bol terciér, v ktorom v celokrajskom priemere pracovalo 57,5 % ekonomicky aktívnych obyvateľov. Vo výrobných odvetviach sekundárneho sektoru pracovalo 15,5 % ekonomicky aktívnych osôb kraja a v primárnom sektore pracovalo 1,5 % ekonomicky aktívnych obyvateľov.

Cielom riešenia ÚPN R-BSK bude vyjadriť variantne prognózu vývoja obyvateľstva Bratislavského kraja do roku 2025 založenú na zhodnotení územných a sociálno-ekonomických variantov a determinantov rozvoja odvodenú od dostupnosti územia, od známych schválených ako aj navrhovaných zámerov na území Bratislavského kraja. Pre spracovanie prognózných úvah využiť posledné dostupné štatistické údaje, definitívne údaje zo Scítania obyvateľov, domov a bytov 2001 a tiež dostupné prognózne údaje o demografickom vývoji.

Požiadavky na riešenie

1. *Vychádzať z tendencií vývoja obyvateľstva naznačených v oficiálnych aktualizovaných prognózach vývoja obyvateľstva, ktoré publikovalo Výskumné demografické centrum pri INFOSTAT-e v Bratislave a zo schválených či najnovších známych plánovaných investičných zámerov na území kraja a tieto premietnuť do prognózy vývoja obyvateľstva.*
2. *Zvažovať v koncepte riešenia varianty demografického rozvoja v spojitosti s územnotechnickými podmienkami pre možné varianty sídelného rozvoja.*
3. *Pocítat počas celého návrhového obdobia s neustálym nárastom vzdelanostnej úrovne obyvateľstva kraja v súvislosti s jeho celkovým rozvojom.*
4. *Považovať starnutie obyvateľstva a zvyšovanie ekonomickej aktivity vo väčšine vekových skupín obyvateľstva za základné trendy ovplyvňujúce pracovnú silu do roku 2025.*
5. *Zohľadňovať v prognózach zníženie počtu ako aj nepretržitý proces starnutia pracovnej sily, ktorá bude starnúť pomalšie ako obyvateľstvo celkom, pričom sa v ekonomickej aktivite očakáva zvyšovanie pracovného zapojenia obyvateľov vo vyššom veku.*
6. *Pocítat v návrhovom období najmä s postupným výraznejším rozširovaním počtu pracovných príležitostí v terciárnom a kvartérnom sektore.*

6.2. Bývanie

Pri Scítaní obyvateľov, domov a bytov v roku 2001 bolo v Bratislavskom kraji 69 776 domov, z toho 59 848 bolo trvale obývaných (t.j. 85,8 %). Rodinné domy tvorili 81,9 % z trvale obývaných domov. Neobývaných domov bolo 9 747 (t.j. 14,0 % z domového fondu celkom).

Trvale obývaných bytov bolo v Bratislavskom kraji 218 610, z toho sa 51 228 (tzn. 23,4 %) nachádzalo v rodinných domoch. Neobývaných bolo 23 842 bytov, t.j. 9,8 % z celkového počtu 242 452 bytov. V Bratislave sa nachádzalo 75,7 % trvale obývaných bytov kraja.

Tabuľka Základná charakteristika bytového fondu v okresoch Bratislavského kraja v r. 2001

sídelná štruktúra	trvalo obývané byty spolu	z toho:		neobývané byty	bytový fond spolu	% neob. bytov z BF spolu
		v rod. domoch	%			
Bratislava, hl.m. SR	165 587	16 348	9,9	15 434	181 021	8,5
<i>Bratislava I</i>	19 074	2 635	13,8	2 999	22 073	13,6
<i>Bratislava II</i>	44 546	4 538	10,2	3 841	48 387	7,9
<i>Bratislava III</i>	25 805	4 184	16,2	3 127	28 932	10,8
<i>Bratislava IV</i>	35 270	3 704	10,5	2 906	38 176	7,6
<i>Bratislava V</i>	40 892	1 287	3,1	2 561	43 453	5,9
okres Malacky	19 859	13 368	67,3	3 614	23 473	15,4
okres Pezinok	17 400	10 030	57,6	2 515	19 915	12,6
okres Senec	15 764	11 482	72,8	2 279	18 043	12,6
Bratislavský kraj	218 610	51 228	23,4	23 842	242 452	9,8

Zdroj: SODB 2001, ŠÚ SR

Obložnosť bytov vykazuje v období 1970-2001 stály pokles z 3,51 obyv./byt v roku 1970 až na 2,74 obyv./byt v roku 2001, čo je v inom prepočte 365 bytov/tis. obyv.

Veková štruktúra bytového fondu v Bratislavskom kraji má relatívne dobrú skladbu. Najstarší bytový fond postavený v období pred rokom 1899 až do roku 1919 (vrátane nezistených bytov) tvorí v Bratislavskom kraji v priemere 5,0 % a byty postavené v rokoch 1920-1945 tvoria v priemere 8,0 %. Významnou vekovou skupinou bytov sú byty postavené v rokoch 1981-2001, ktoré tvoria v krajskom priemere 30,9 %.

Co sa týka kategorizácie bytov, z celkového počtu 218 610 trvale obývaných bytov v Bratislavskom kraji patrí do I. a II. kategórie 210 856 bytov t.j. 96,5 % bytov, čo svedčí o dobrej kvalite bytového fondu. Podštandardné byty, t.j. byty III. a IV. kategórie v počte 7 754 sa na celkovom bytovom fonde kraja podielajú len 3,5 % a predstavujú disponibilný bytový fond pre rekonštrukciu a modernizáciu v budúcom období.

V rokoch 2002-2008 sa v Bratislavskom kraji dokončilo 28 915 nových bytov, z toho bolo 18 056 dokončených v Bratislave (62,4 %). Úbytok bytov v celom kraji predstavoval 1 170 bytov, z toho 35 bytov ubudlo v dôsledku územných zmien.

Rozsah potrebnej novej bytovej výstavby do výhľadových období ovplyvňuje výhľadový počet obyvateľov, predpokladaná obložnosť bytov a predpokladaný odpad bytového fondu.

V dôsledku celkového trendu znižujúcej sa priemernej veľkosti cenových domácností a narastajúceho podielu bytov obývaných jednou osobou, predpokladá sa, že ukazovateľ obložnosti bytov bude klesať.

Požiadavky na riešenie

1. *Vychádzať pri formulovaní cieľov rozvoja kvantitatívnej úrovne bývania z aktuálnej "Konceptie štátnej bytovej politiky do roku 2015", schválenej uznesením vlády SR č. 96 z 3. februára 2010.*
2. *Uvažovať v návrhu urbanistickej koncepcie s rozvojom bytového fondu podľa spracovaných variantov demografického vývoja kraja a dopadov migrácie obyvateľstva do BSK.*
3. *Vychádzať pri riešení z predpokladu poklesu obložnosti bytov a zohľadnenia prirodzeného odpadu bytového fondu.*

6.3. Ekonomické údaje a prognózy

Hospodárska základna Bratislavského kraja je značne diverzifikovaná. V rámci územia Bratislavského kraja sú v hospodárskej štruktúre zastúpené všetky sektory ekonomiky (primárny, sekundárny a terciárny). Obdobne ako v ekonomikách vyspelých regiónov má dominantné postavenie terciárny sektor, ktorý sa najväčšou mierou podieľa na celkovej výkonnosti ale aj na celkovej zamestnanosti regiónu. Sekundárny sektor (priemyselná výroba a stavebníctvo) tvorí menšiu časť z celkového podielu výkonnosti hospodárstva a celkovej zamestnanosti, napriek tomu priemyselná výroba a stavebníctvo patria k významným činiteľom prispievajúcim k zvyšovaniu výkonnosti celého hospodárstva regiónu. Na území Bratislavského kraja pôsobia jedny z najväčších priemyselných podnikov v SR, ktoré výraznou mierou prispievajú jednak k zvyšovaniu ekonomickej výkonnosti hospodárstva a jednak k zvyšovaniu zamestnanosti v kraji.

Bratislavský kraj ako dlhodobo najvýkonnejší región v ekonomike Slovenskej republiky sa podieľa cca 26%³ na tvorbe hrubého domáceho produktu SR. V hospodárstve Bratislavského kraja sú zastúpené všetky sektory založené na tradickej priemyselnej výrobe tovarov. Medzi najdôležitejšie odvetvia priemyslu patrí chemický priemysel, automobilový priemysel, strojárstvo, elektrotechnický a potravinársky priemysel.

Výkonnosť hospodárstva Bratislavského kraja dosahuje dlhodobo hodnoty prevyšujúce európsky priemer. Pri porovnaní regiónov Európskej únie (EÚ 27) prostredníctvom tvorby hrubého domáceho produktu na obyvateľa v parite kúpnej sily, dosiahla výkonnosť Bratislavského kraja v roku 2007 úroveň 160,3 % z priemeru EÚ 27. Cieľom riešenia je urbanistickými a územnoplánovacími prostriedkami vytvoriť podmienky pre optimálny rozvoj hospodárskej základne pri efektívnom využití výrobných plôch a bez negatívneho dopadu na obytné územie a súčasne tak vytvárať podmienky pre podporu rozvoja výrobných základní s cieľom posilnenia ekonomickeho potenciálu územia a vytvorenia pracovných príležitostí.

Požiadavky na riešenie

1. *Podporovať územnoplánovacími prostriedkami diverzifikáciu priemyselných odvetví na území Bratislavského kraja a to najmä v existujúcich odvetviach, ale aj v moderných odvetviach zameraných najmä na ekológiu a vysoké technológie, resp. v odvetviach nenáročných na energetické vstupy a suroviny, ktoré predstavujú značný potenciál pre budúci rast hrubého domáceho produktu regiónu a rozvoj zamestnanosti.*
2. *Vytvárať územnotechnické predpoklady pre rozvoj a vznik priemyselných, skladových a stavebných areálov, distribučných centier, výrobných služieb vytváranie podmienok a predpokladov pre vznik a rozvoj vedecko – technologicky orientovaných parkov na základe zhodnotenia ich lokalizačných faktorov.*
3. *Obmedzovať vhodným urbanistickým riešením možný negatívny dopad priemyselnej a stavebnej produkcie na životné prostredie.*
4. *Pocítat v návrhovom období so zvyšovaním zastúpenia malých a stredných podnikov vsídlach, s budovaním logistických centier a priemyselných parkov a s intenzívnymi kooperacnými väzbami medzi nimi.*
5. *Podporovať územnotechnickými prostriedkami hospodársko – priemyselné prepojenie centier Viedeň – Bratislava.*

³ Podľa údajov Štatistického úradu SR o vývoji regionálneho HDP v SR ku koncu roku 2006

7. Požiadavky na rozvoj sídelnej štruktúry riešeného územia vo vzťahu k funkcii obcí v štruktúre osídlenia

Požiadavky na rozvoj sídelnej štruktúry Bratislavského samosprávneho kraja sú koncepcne zakotvené v záväznej časti nadradenej územnoplánovacej dokumentácii KURS 2001, ktoré sú explicitne vyjadrené v kapitole 5.

Základná urbanistická koncepcia riešenia Bratislavského kraja v ÚPN VÚC vychádza z existujúcich a predpokladaných aglomeracných väzieb vytvorených okolo mesta Bratislava a ostatných miest v jeho užšom i širšom zázemí.

Urbanistická koncepcia Bratislavského kraja v ÚPN VÚC je založená na koncepcii rozvoja sídelných pólů. Hlavným sídelným pólom Bratislavského kraja je vlastné mesto Bratislava. Tento sídelný pól je nadregionálneho a medzinárodného významu.

Z pohľadu regionálnej úrovne sa v ÚPN VÚC odporúča konštituovať sídelné póly v dvoch systémových úrovniach. Jedna systémová úroveň tvorí regionálne rozvojové póly mesta Bratislava, druhú systémová úroveň tvoria autonómne regionálne terciárne centrá – mestá kraja.

Regionálne rozvojové póly mesta Bratislava sa v ÚPN VÚC odporúčajú rozvíjať v tesnej blízkosti mesta, ako póly, ktoré budú založené na princípe "prerastania" mestských funkcií do svojho zázemia. Ide o vytvorenie vzájomne kooperujúcich sídelných celkov suburbánneho typu, tesne previazaných všetkými funkčnými a komunikacími systémami.

V ostatnom období sa čím ďalej tým významnejšie prejavujú aglomeracné a suburbanizačné vplyvy aj na prilahlé územia susediacich štátů Rakúskej a Maďarskej republiky.

Významnou zložkou pri formovaní sídiel a ich postavenia v osídlení je ich zložka rekreačných a turistických funkcií. Návrh riešenia menovitých funkčných zložiek vychádza z prírodných a civilizacných (v tom aj historických) daností kraja, ako aj zo v súčasnosti dosiahnutého stavu procesu rekreácie a turizmu. Potenciál BSK pre ďalší rozvoj rekreácie a turizmu je mimoriadne vysoký a pre Slovensko značne atypický/špecifický. Je to dané predovšetkým:

- strategickou polohou územia kraja v Strednej Európe (z hľadiska toku Dunaja, podunajského osídlenia, blízkosťou Viedne, pôvodne historických dopravných trás),
- geografickou polohou na krížení dvoch prírodných prvků – začínajúceho pohoria Karpat a cez ich prielom toku Dunaja, čo vplýva aj na výskyt a stret dvoch vegetacných systémů – horského a lužného,
- polohou regiónu na hraniciach troch etník (slovanského, germánskeho, maďarského), troch štátů (Slovenska, Rakúska, Maďarska, nepriamo aj s Českou republikou) a donedávna v mieste stretu dvoch rôznych politických, spoločenských a hospodárskych systémů,
- atypicnosťou Hlavného mesta SR Bratislava vzhľadom na Slovensko z dôvodu jej lokalizácie v excentrickej prihranicnej polohe, ako aj jej veľkosti a významu,
- zastúpením všetkých druhů dopravy (pozemnej – cestnej a železnicnej, lodnej, leteckej) a to medzinárodného významu, ktoré sa na území BSK zbiehajú, vychádzajú, prechádzajú, križujú,
- polohou Bratislava a BSK medzi veľkomestami Viednou a Budapešťou.

Uvedené aspekty majú rozhodujúci vplyv aj na rozvoj a charakter predovšetkým domáceho a zahraničného turizmu a rekreácie obyvateľů regiónu.

Požiadavky na riešenie

1. Aplikovať pri riešení sídelnej štruktúry BSK požiadavky na jej rozvoj vyjadrené v záväznej časti KURS 2001.
2. Vychádzať v riešení ÚPN R-BSK zo základnej koncepcie tvorby sídelných štruktúr vyjadrených v doteraz platnom ÚPN VÚC v znení zmien a doplnkov založenej na

polycentrickej koncepcii rozvoja a v koncepte návrhu riešiť variantné možnosti rozvoja vyjadrené v kapitole 3.

3. *Spresnovat vymedzenie regionálnych rozvojových pólov mesta Bratislavy v súlade s najnovšími poznatkami a vývojom.*
4. *Zohľadniť v riešení suburbanizačné tendencie rozvoja regiónu a to z pohľadu vnútroštátnych aj medzinárodných súvislostí.*
5. *Podporiť prepojenie sídelného systému kraja medzi mestom Bratislava a ostatným osídlením (vrátane dopravných systémov).*
6. *Zohľadňovať rovnocenne požiadavky na domáci cestovný ruch a rekreáciu (ťažiskovo pre obyvateľstvo regiónu, predovšetkým Bratislavy) a poznávací turizmus pre širší až medzinárodný turizmus v jeho rôznych formách (kultúrno-spoločenský, biznis, gastronomický, vzdelávací, výstavnícky, nákupný a pod.).*
7. *Navrhnuť funkčno-priestorový systém rekreácie, športu a turizmu/cestovného ruchu v územnom členení BSK so zameraním sa na najvýznamnejšie územia rekreácie a turizmu ako základ funkčno-priestorového systému s dôrazom na krátkodobý pobyt miestnych obyvateľov a účastníkov širšieho turizmu (spájať podľa možností jednotlivé zariadenia do väčších celkov a vytvárať polyfunkčné centrá aj s turistickou, rekreačnou a širšou voľnocasovou funkciou).*
8. *Nadviazať v riešení osídlenia a v turizme na susediace územia Slovenska so zapojením BSK do medzinárodného turizmu s využitím daností dopravných sietí a plavebných možností na riekach BSK (Dunaj, Malý Dunaj, Morava).*
9. *Venovať pozornosť pre zabezpečenie väčších rekreačných a športových plôch na území sídiel a vo voľnej krajine (vodné plochy, rôzne športové areály až zóny, rekreačné útvary – základne až strediská, s využitím bývalých usadlostí či nevyužívaných hospodárskych alebo vojenských území a objektov, bývalých ťažobných území).*
10. *Uvažovať v návrhu riešenia ÚPN R-BSK s potenciálom kultúrnych pamiatok pre rozvoj cestovného ruchu, ako aj pre kongresový/konferenčný turizmus, potenciál termálnych a minerálnych vôd na rekreačné až relaxačné (príp. aj liečebné) účely.*

8. Limity využitia územia a okruhy problémov riešenia vyplývajúce z prieskumov a rozborov

Limity využitia územia sú podmienené viacerými faktormi, ktoré podľa ich podstaty možno v zásade vnímať ako:

- krajinnoekologické limity
- územno-technické limity.

Krajinnoekologické limity sa delia na

- a) abiotické limity
- b) biotické limity
- c) socioekonomické limity

Abiotické limity sú limity vyplývajúce z:

- abiotických vlastností územia a
- pôsobenia prirodzených stresových faktorov – prirodzené hazardy a riziká.

Medzi limity vyplývajúci z abiotických vlastností územia sa zaraďujú limity vyplývajúce z:

- endogénnych procesov: tektonika a seizmicita územia, radónové riziko
- exogénnych procesov: erózia, svahové procesy, eolické procesy, atď.

- hydrogeologických a hydrologických podmienok: hĺbka hladiny podzemnej vody, pohyb podzemnej vody, agresivity vody, kolísanie hladiny vody v prietokoch, prietokové množstvo, atd.
- kvality základových pôd (inžiniersko-geologické vlastnosti hornín -zloženie hornín, úložné pomery, porušenie hornín, stupeň zvetrávania, priepustnosť, únosnosť, stláciteľnosť, atd.) a ochrany pôd (produkčná schopnosť pôdno-ekologických jednotiek)
- geomorfologických podmienok územia: sklonitosť územia.

Biotické limity spocívajú pri riešení ÚPN R-BSK predovšetkým vo výskyte genofondovo významných lokalít flóry a fauny. Z tohto pohľadu najvýznamnejšími prvkami sú lesné biotopy, brehové porasty, vodné a mokradné biotopy, biotopy hodnotných trávobylinných porastov a pod. Nasledujú prvky nelesnej stromovej a krovinnej vegetácie, ostatné trávobylinné porasty, skanalizované toky, ďalej záhrady, vinice a sady. Nakoniec zostávajú parkovo upravená vegetácia, vegetácia v okolí technických prvkov, dovekcom intenzívne využívaná orná pôda, areály niektorých priemyselných alebo poľnohospodárskych zariadení a podnikov.

Väčšina významných lokalít, či ekosystémov, ktoré sa dajú považovať za limity, sú obsiahnuté v sieti chránených území, území európskej siete NATURA 2000 alebo v systéme genofondových lokalít a prvkov územného systému ekologickej stability. Preto hlavným limitom z hľadiska bioty sú práve plochy týchto území.

Socioekonomické limity sú limitami vyplývajúce z potrieb civilizovanej spoločnosti zabezpečiť vyváženú ochranu a tvorbu krajiny v záujme princípov udržateľného rozvoja, ktoré sa v zásade dajú clenit na limity vyplývajúce z:

- súčasnej krajinnej štruktúry
- ochrany prírody a krajiny
- antropogénnych stresových faktorov (hmotné i nehmotné prejavy ľudských aktivít).

Tieto limity sa dajú zjednodušene vnímať aj ako skupina limitov vyplývajúcich z pozitívnych podmienok a javov územia a negatívnych javov vyplývajúcich z dôsledkov ľudskej činnosti.

Do skupiny limitov vyplývajúcich z pozitívnych podmienok a javov územia sa zaraďujú:

- chránené územia – ktorých cieľom je ochrana prírody a stability krajiny
- prvky územného systému ekologickej stability (ÚSES) – vymedzených za účelom ochrany ekostabilizačných štruktúr v krajine a genofondu
- pásiem hygienickej ochrany vodných zdrojov – každá ochranná zóna má stanovený určitý režim hospodárenia limitujúci, alebo výrazne obmedzujúci rozvoj mnohých hospodárskych aktivít
- chránené vodohospodárske oblasti – v ktorých sa prioritne rozvíjajú aktivity súvisiace so zásobovaním obyvateľstva pitnou vodou
- chránené bonitované pôdno-ekologické jednotky – vyhlásené s cieľom racionálneho využívania a ochrany pôdneho fondu
- chránené lesné zdroje – lesy ochranné a lesy osobitného určenia
- chránené ložiskové územia a chránené územia pre osobitné zásahy do zemskej kôry – ktoré chránia nerastné bohatstvo štátu a ich ďalší rozvoj a rozširovanie
- kultúrno-historických zdrojov – ktoré vylucujú alebo usmernujú rozvoj takých aktivít, ktoré narúšajú existujúci ráz pamiatok alebo územia s ich kultúrnymi, estetickými ale aj prírodnými hodnotami.

Do skupiny limitov vyplývajúcich z negatívnych javov vyplývajúcich z dôsledkov ľudskej činnosti sa zaraďujú:

- primárne antropogénne stresové faktory, ktoré sa viažu na hmotné prejavy ľudských aktivít (zastavané územie a pod.)
- sekundárne antropogénne stresové faktory, medzi ktoré ako najvýznamnejšie možno zaradiť znečistené ovzdušie, znečistené vodné zdroje, degradované pôdne zdroje, hlukovú záťaž prostredia a imisné poškodenie vegetácie.

Územnotechnické limity využitia územia vyplývajú z dôsledkov vytvárania ľudských sídelných systémov a ich prevádzkového zabezpečenia.⁴ V podstate sa dajú evidovať najmä ako hmotné prejavy realizácie dopravnej a technickej infraštruktúry vrátane ich ochranných pásiem. Ide ako o líniové javy (siete trás dopravnej infraštruktúry asiete línii technickej infraštruktúry), tak plošné javy zariadení dopravy a technickej infraštruktúry. Všetky prvky dopravnej a technickej infraštruktúry majú legislatívne vyjadrené požiadavky na ich realizáciu, ako aj ich ochranné a bezpečnostné pásma, ktoré sú vážnym limitom pre rozvoj konkrétnych aktivít v rámci ochrany vymedzenia.

V rámci prieskumov a rozborov sa v textovej a grafickej časti identifikovali všetky limity, relevantné metodike spracovania územného plánu regiónu ako aj mierke, v ktorej sa v grafickej časti tieto limity dajú vyjadriť. V textovej časti prieskumov a rozborov sú vyjadrené základné princípy pre riešenie územného rozvoja a v krajinnoekologickom pláne sú vyjadrené krajinnoekologické opatrenia, ktoré bude potrebné v riešení ÚPN R-BSK zohľadňovať.

Požiadavky na riešenie

1. *Rešpektovať a zohľadňovať v riešení ÚPN R-BSK abiotické limity rozvoja podľa ich významnosti a adekvátnosti riešenia územného plánu regiónu.*
2. *Rešpektovať a zohľadňovať limity územného rozvoja vyplývajúce z daných biotických limitov v súlade s ich vymedzením tak ako sú uvedené v kapitole 9.*
3. *Rešpektovať územnotechnické limity využitia územia v zmysle ich legislatívneho vymedzenia a to ako plošných (priemyselné areály, poľnohospodárske dvory, cistiarne odpadových vôd, skládky odpadu, energetické zariadenia a pod.), tak líniových (dopravné a energetické siete, produktovody a pod.) technických objektov.*
4. *Rešpektovať ochranné, bezpečnostné a hygienické pásma stanovené platnou legislatívou a rozhodnutiami štátnej správy pre hospodárske zariadenia, zariadenia technickej infraštruktúry a sietí technickej infraštruktúry.*
5. *Rešpektovať a zohľadňovať územné rezervy verejnoprospešných stavieb vyplývajúce z platných územnoplánovacích dokumentácií.*

9. Požiadavky na ochranu prírody a tvorbu krajiny, ochranu kultúrneho dedičstva, na ochranu a využiteľnosť prírodných zdrojov, ložísk nerastov a všetkých chránených území a ich ochranných pásiem podľa osobitných predpisov vrátane požiadaviek na zabezpečenie ekologickej stability územia

9.1. Ochrana prírody a tvorba krajiny

Cielom riešenia ÚPN R-BSK je pomocou územnoplánovacích prostriedkov pomôcť k zabezpečeniu zachovania rozmanitosti podmienok a foriem života v krajine a vytvárania podmienok pre udržateľný život v súlade so zákonom číslo 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny, ktorý definuje ochranu prírody ako predchádzanie a obmedzovanie zásahov, ktoré ohrozujú, poškodzujú alebo niačia podmienky a formy života, prírodné dedičstvo, vzhľad krajiny, znižujú jej ekologickú stabilitu, ako aj odstraňovanie následkov takýchto zásahov.

⁴ Poznámka: V značnej časti sa často vnímajú ako súčasť socioekonomických limitov, ktoré sú popísané vyššie. Tu sa uvádzajú samostatne z dôvodov významnosti a metodiky riešenia územných plánov v súlade s platnými legislatívnymi predpismi.

Do riešeného územia zasahujú 3 veľkoplošné chránené územia – Chránená krajinná oblasť Dunajské luhy, Chránená krajinná oblasť malé Karpaty a Chránená krajinná oblasť Záhorie, 56 maloplošných chránených území z toho je 18 chránených areálov, 1 národná prírodná pamiatka, 7 prírodných pamiatok, 9 národných prírodných rezervácií, 22 prírodných rezervácií a 1 chránený krajinný prvok. V súčasnosti sa vyvíja iniciatíva zameraná na zápis časti priestoru Pomoravia do zoznamu UNESCO.

Sústavu NATURA 2000 tvoria dva typy území – v riešenom území sa nachádza 5 chránených vtáčích území a 68 navrhovaných území európskeho významu.

Podiel zastúpenia chránených území v BSK je nasledovný:

Kategórie chránených území	Podiel zastúpenia chránených území z celkovej výmery BSK v %
Veľkoplošné chránené územia	27,21
Maloplošné chránené územia	2,13
NATURA 2000 – územia európskeho významu (ÚEV)	15,79
NATURA 2000 – chránené vtáacie územia (CHVÚ)	31,93
NATURA 2000 (ÚEV+CHVÚ)	36,77
Ramsarské lokality	5,48
Všetky chránené územia kraja	40,17

Zdroj: vlastný výpočet podľa grafického znacenia vo výkrese Krajinnoekologický plán

V riešenom území sa nachádza aj 29 chránených stromov, ktoré sú vedené v Katalógu chránených stromov Štátneho zoznamu osobitne chránených častí prírody a krajiny.

Požiadavky na riešenie

1. Rešpektovať a zohľadňovať v riešení ÚPN R-BSK veľkoplošné chránené územia prírody – Chránená krajinná oblasť Dunajské luhy, Chránená krajinná oblasť Malé Karpaty a Chránená krajinná oblasť Záhorie ako aj legislatívne vymedzené a navrhované maloplošné chránené územia prírody ležiace na území BSK.
2. Rešpektovať a zohľadňovať sústavu chránených území členských krajín Európskej únie NATURA 2000, ktorými sú vyhlásené (Dunajské luhy (SKCHVU007), Malé Karpaty (SKCHVU014), Syslovské polia (SKCHVU029) a Úlanská mokrad (SKCHVU023)) a chránené vtáacie územia (CHVÚ) (Záhorské Pomoravie) a 41 navrhovaných území európskeho významu (ÚEV), na ktoré sa vzťahuje územná ochrana podľa § 27 ods. 7 zákona č. 543/2002 Z.z.
3. Rešpektovať a zohľadňovať chránené územia podľa medzinárodných dohovorov a to predovšetkým v zmysle Dohovoru o mokradiach (Ramsarský dohovor – 4 územia – Alúvium Rudavy, Dunajské luhy, Niva Moravy a Šúr).
4. Venovať zvýšenú pozornosť územiám národne významných mokradí (Hrušovská nádrž, Jakubov – rybníky, Zdrž vodného diela Gabčíkovo, Koniarka – lužný les a Abrod).
5. Rešpektovať a zohľadňovať všetky v riešenom území vymedzené skladobné prvky územného systému ekologickej stability (ÚSES), predovšetkým biocentrá provinciálneho (PBc) a nadregionálneho (NRBc) významu a biokoridory provinciálneho (PBk) a nadregionálneho (NRBk) významu (PBc Devínska Kobyla, PBc Moravsko-dyjský luh, NRBc Bratislavské luhy, NRBc Abrod, NRBc Biele hory, NRBc Šúr, NRBc Rudava, NRBc Dolnomoravská niva, PBk Malé Karpat).

6. Rešpektovať a zachovať vodné plochy, sieť vodných tokov a vodohospodársky významné plochy zabezpečujúce retenciu vôd v krajine.
7. Zohľadňovať v riešení princíp zadržiavania vôd v území a zamedzenia erózie pôdy.
8. Rešpektovať a zachovať prírodné, kultúrne a historické dedičstvo vo vinohradníckych oblastiach na svahoch a v predhorí Malých Karpát a na Záhorí.

9.2. Kultúrne dedičstvo

Kultúrno-historické hodnoty – pamiatkový fond

Kultúrno-historickú stabilitu a hodnoty územia určujú zachované hmotné štruktúry kultúrneho dedičstva a jeho výberovo chránená časť – pamiatkový fond.

Stabilita a hodnoty územia je daná historicko-urbanistickými, stavebno-historickými a archeologickými štruktúrami v nadväznosti na ich prostredie, ktoré bolo v priebehu stáročí ľudskou činnosťou rôzne pretvárané tzn., že sem patria aj územia poznamenané historickou hospodárskou a inou kultúrnou činnosťou napr.: banskou, hutníckou, lesníckou, poľnohospodárskou či dopravnou činnosťou, ale aj sadovníckymi alebo parkovými úpravami a pod.

Rozsah a obsah kultúrno-historických hodnôt územia je širší ako len legislatívne chránený pamiatkový fond a v rámci medzinárodných dohôd rámcovo charakterizované kultúrne dedičstvo. Kultúrne dedičstvo tvoria historické a kultúrne hodnoty vytvorené predchádzajúcimi generáciami bez ohľadu na dobu a miesto ich vzniku. Predstavuje hmotné i nehmotné hodnoty, hnutelné i nehmotné veci a predmety, jednotlivé objekty, ucelené súbory a komplexy.

Hmotná časť kultúrneho dedičstva v Bratislavskom kraji sa uplatňuje predovšetkým v zastavaných územiach obcí a nie je v mierke spracovania ÚPN R-BSK vo väčšine prípadov samostatne vyjadriteľná. Ide o zachované historické urbanisticko-architektonické štruktúry s historickou stavebnou štruktúrou, ktoré reprezentujú územia historických miest a obcí s ich "genius loci", architektonické pamiatky a diela, ľudové staviteľstvo, archeologické lokality a nálezy, pamiatky vedy a výroby, historické záhrady a parky, aleje, skupiny stromov, ale i prvky dotvárajúce historické prostredie – stĺpy, súsošia a ďalšia drobná architektúra (prícestné plastiky a kaplnky, fontány, osvetlenie, studne ...) v nadväznosti na kultúrnu krajinu vyhodnotenú podľa medzinárodne platných kritérií. Tieto štruktúry sú najlepšie zachytené v historických katastrálnych mapách a ich protokoloch z konca 18. až do konca 19. storočia, ktorých originály sú uložené v Ústrednom archíve geodézie a kartografie v Bratislave.

Viac ako 60 % obcí Bratislavského kraja má zákonom chránené kultúrno-historické hodnoty v území. V rámci týchto sídiel je 1685 pamiatkových objektov ku dnu 18.8.2010 ako solitérnych architektonických, stavebných a výtvarných diel, ľudovej architektúry historickej zelene a archeologických pamiatok. Ústredný zoznam pamiatkového fondu SR je organická databáza neustále aktualizovaná v závislosti od zisteného skutkového stavu jednotlivých objektov pamiatkovej ochrany na Slovensku.

Zo sídelnej štruktúry kraja sú najvýznamnejšie lokality s národnými kultúrnymi pamiatkami v Bratislave av jej mestských častiach Devín, Rusovce a Dúbravka, obec Castá s hradom Cervený Kamen a Modra s pamiatkami L. Štúra, ďalej pamiatkové rezervácie Veľké Leváre a Svätý Jur a pamiatkové zóny Staré Mesto, Vajnory, Marianka a Modra. Ďalší významný kultúrno-historický potenciál sa nachádza na území katastrov miest Malacky, Stupava, Pezinok, Senec a obcí Borinka, Kostolište, Malé Leváre, Plavecké Podhradie, Budmerice, Vinosady, Bernolákovo, Hamuliakovo, Ivanka pri Dunaji, Malinovo, Miloslavov, Veľký Biel, Boldog, Dunajská Lužná, Kráľová pri Senci, Dolany, atď.

Kultúrno-historické hodnoty – archeologické kultúrne dedičstvo

Archeologické dedičstvo je aj špecifickou skupinou kultúrno-historických hodnôt, ktoré sú v zmysle pamiatkového zákona chránené na celom území Slovenska bez rozdielu či sú vyhlásené za kultúrne pamiatky, alebo sú súčasťou kultúrnej pamiatky iného druhu alebo len evidované ako miesta možného nálezu rôznych kultúrnych horizontov z predchádzajúcich období situovaných pod úrovňou terénu.

Kultúrno-historické hodnoty – pamätihodnosti

Pamätihodnosti by mali byť súčasťou kultúrno-historických hodnôt Bratislavského kraja. Tvoria ich pamätihodnosti obcí, ktoré sa môžu rozhodnúť o utvorení a odbornom vedení takejto evidencie. Tento druh kultúrno-historických hodnôt zatiaľ nie je centrálné evidovaný.

Požiadavky na riešenie

1. Rešpektovať v riešení ÚPN R – BSK kultúrno-historické dedičstvo, predovšetkým vyhlásené kultúrne pamiatky, vyhlásené urbanistické súbory (mestské pamiatkové rezervácie, pamiatkové zóny a ich ochranné pásma) a súbory navrhované na vyhlásenie; riešením vytvárať predpoklady ich ochrany a optimálneho využívania.
2. Rešpektovať a podporovať v riešení rozvoj území so zručenými hradmi, ktoré nie sú zapísané v Ústrednom zozname kultúrnych pamiatok ktorými sú Borinka – Pajštún.
3. Rešpektovať a zohľadňovať zásady ochrany archeologických lokalít a nálezov podľa zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.
4. Rešpektovať v riešení ÚPN R – BSK dominantné znaky pôvodnej a kultúrnej krajiny, morfológie a klímy jednotlivých územných častí BSK.
5. Rešpektovať typickú formu a štruktúru osídlenia charakterizujúcu jednotlivé etnokultúrne a hospodársko-sociálne celky.

9.3. Ochrana prírodných zdrojov, ložísk nerastov a všetkých ďalších chránených území a ich ochranných pásiem

Na území BSK sa nachádza viacero druhov prírodných obnoviteľných a neobnoviteľných zdrojov a ložísk nerastných surovín. Sú to najmä ložiská energetických surovín, rudných a nerudných surovín, stavebného kamena, štrkopieskov, viatych pieskov a geotermálnych vôd.

Energetické suroviny (ropa, gazolín, zemný plyn a lignit) sú koncentrované na území okresu Malacky. Popri nich sa tu nachádzajú aj podzemné zásobníky plynu.

Rudné suroviny sú na území BSK koncentrované na území okresu Pezinok, kde ich ťažba bola začiatkom deväťdesiatych rokov zastavená.

Z nerudných surovín na území BSK sú najvýznamnejšie vysoko percentný vápenec, sialitické suroviny, zlievarenské piesky a stavebné suroviny – stavebný kameň, štrkopiesky. Významným zdrojom sú viate piesky nachádzajúce sa na území okresu Malacky.

Surovinová základňa stavebného kamena je v BSK koncentrovaná do oblasti Malých Karpát, kde je dôležité veľmi citlivo pristupovať k zosúladieniu požiadaviek na využívanie ložísk pre potreby hospodárstva a ochrany prírody v CHKO Malé Karpaty. Významné ložiská stavebného kamena sa nachádzajú na území mesta Bratislavy.

Okrem stavebného kamena sú na území BSK ložiská štrkopieskov najmä na báze dunajských štrkopieskov.

Ostatné prírodné zdroje ako lesy, pôda, voda sú predmetom samostatných kapitol riešenia.

V návrhu ÚPN R-BSK bude jedným z cieľov riešenia v oblasti ochrany prírodných zdrojov a nerastných surovín zabezpečenie ochrany ložísk nerastných surovín tak, aby navrhovanými riešeniami nebolo narušené ich súčasné, resp. výhľadové využitie. Znamená to rešpektovať ložiská nerastných surovín ako aj všetky vyhlásené a navrhované chránené územia prírody, iné biologicky a esteticky významné územia, ako aj bioticky významné územia vymedzené v dokumente krajinnoekologického plánu a považovať ich za potenciálne plochy na budúcu legislatívnu ochranu.

Geologický zákon upravuje podmienky projektovania, vykonávania, vyhodnocovania a kontroly geologických prác, pôsobnosť štátnej geologickej správy a prípadné sankcie za porušenie ustanovení tohto zákona.

Požiadavky na riešenie

1. Zabezpečiť v riešení ÚPN R-BSK ochranu nerastného bohatstva rešpektovaním výhradných ložísk, chránených ložiskových území, chránených území pre osobitné zásahy do zemskej kôry, ložísk nevyhradených nerastov ako aj dobývacích a prieskumných území ležiacich na území kraja v súlade so zákonom c. 44/1988 o ochrane a využití nerastného bohatstva (Banský zákon) v znení neskorších predpisov ako aj s ďalšími platnými právnymi predpismi ako sú zákon c. 569/2007 Z.z. o geologických prácach (geologický zákon) a vyhláška MŽP SR c. 51/2008 Z.z., ktorou sa vykonáva geologický zákon a vyhláška MŽP SR c. 51/2008 Z.z., ktorou sa vykonáva geologický zákon a ochranu, rozvoj a ďalšiu výstavbu podzemných zásobníkov zemného plynu v oblasti Lábu a Suchohradu - Gajary.
2. Navrhnuť v riešení možnosti rozvoja/revitalizácie opustených banských území z hľadiska ich využitia pre cestovný ruch.

10. Požiadavky na vymedzenie významných rozvojových plôch, územia špeciálnych záujmov, prípadne na umiestnenie občianskej vybavenosti regionálneho významu

10.1. Významné rozvojové plochy a územia špeciálnych záujmov

Pri spracovaní návrhu územného plánu je potrebné v plnej miere rešpektovať územia špeciálnych záujmov ako aj ich ochranné pásma. Územia špeciálnych záujmov predstavujú najmä plochy na ktorých sa nachádzajú objekty obrany štátu, ochrany obyvateľstva a pod. K územia špeciálneho záujmu možno taktiež priradiť aj plochy a územia, ktoré sú svojimi danosťami špecifické avýnimocné, charakterizujúce celý kraj, alebo jeho časti, ako napr. vinohradnícku Malokarpatskú oblasť, prírodné špecifiká a jedinečnosti (napr. Devínska Kobyla s jedinečnou flórou, NPR Šúr, NPR Abrod) a pod.

Cieľom riešenia ÚPN R-BSK bude medzi iným identifikovať územné a priestorové špecifickú kraja a zapojiť ich do rozvojových potenciálov a tendencií BSK.

Požiadavky na riešenie

1. Rešpektovať svojrázne mikroregióny kraja akými sú špecifické územia napr. Záhorie – Bory, Malokarpatská vinohradnícka oblasť (Malokarpatská vinná cesta), mikroregióny zaujímavé predovšetkým z pohľadu turizmu a rekreácie napr. Malé Karpaty-stred (Pezinok s Babou a Limbachom, Modra s Harmóniou a Pieskami a Castá s hradom Červený Kamen), územia na báze vodných plôch a tokov (Senec

– *Kráľová pri Senci, úsek pomoravský apodunajský), lesné masívy (Bratislavský lesný park) a pod.*

2. *Identifikovať územia špecifických záujmov BSK vo vzťahu k rekreácii a turizmu:*

- a. *prírodné (NPR Sandberg na Devínskej Kobyle, Prepadlé – krasové útvary nad Košiariskom, NPR Šúr, a pod.)*
- b. *civilizačné (medzinárodná cyklistická trasa – línia bývalej „železnej opony“ pozdĺž Moravy s jej vojenskými objektmi – bunkrové opevnenie spreď II. svetovej vojny, vodné dielo Gabčíkovo a jej zariadenia ležiace na území BSK a pod.).*

10.2. Obcianska vybavenosť regionálneho významu

Na území Bratislavského kraja je v súčasnosti v oblasti školstva väčšia kapacita škôl a školských zariadení ako sú reálne potreby obyvateľstva. Návrh možností rozvoja školstva v Bratislavskom kraji treba posudzovať s ohľadom k obmedzeným kompetenciám kraja v tejto oblasti.

Úroveň zdravotníckych zariadení a poskytovanie služieb v oblasti zdravotníctva je v Bratislavskom kraji na relatívne vysokej úrovni. K tomuto faktu prispieva výraznou mierou lokalizácia rôznych typov zariadení na území hl.m. SR Bratislavy. Pri posudzovaní rozsahu zdravotnej starostlivosti treba vychádzať zo štandardov minimálnej verejnej siete zdravotníckych zariadení na obyvateľa (Nariadenie vlády č. 751/2008 Z. z. o verejnej sieti poskytovateľov zdravotnej starostlivosti).

Sociálna starostlivosť patrí k mimoriadne významným častiam aktivít Bratislavského kraja. Pri návrhu občianskej vybavenosti v oblasti sociálnej starostlivosti je potrebné rešpektovať potreby obyvateľov riešeného územia s dôrazom na zabezpečenie jej miestnej, finančnej a druhej dostupnosti. Miestna dostupnosť, resp. teritoriálny prístup občana k sociálnym službám, je z pohľadu občana veľkým prínosom a nevyhnutnosťou. Spocíva v zriaďovaní zariadení sociálnych služieb a poskytovaní terénnych sociálnych služieb v prirodzenom prostredí, t.j. v prostredí, ktoré umožňuje klientom, i napriek ich zdravotnému postihnutiu, integrovať sa. Dostupnosť sociálnych služieb je založená na rešpektovaní možností občanov využívať sociálne služby. Sieť zariadení sociálnych služieb a terénnych sociálnych služieb je regionálne nerovnomerná a nepokrýva oprávnený dopyt obyvateľov kraja. V súčasnosti BSK vypracúva nový materiál: „Konceptia rozvoja sociálnych služieb v regióne BSK“ na roky 2010 – 2014, kde sú potreby v oblasti poskytovania sociálnych služieb rozpracované do jednotlivých priorit.

Aktivity Bratislavského samosprávneho kraja v oblasti kultúry vychádzajú z platných legislatívnych noriem a najmä zo zákona č. 302/2001 Z.z. o samosprávnych krajoch a zákona č. 416/2001 Z.z. o prechode niektorých pôsobností z orgánom štátnej správy na obce a VÚC.

V oblasti komerčnej vybavenosti sa na území Bratislavského kraja nachádzajú lokality s väčšou koncentráciou obchodných priestorov na jednom vymedzenom území, ktoré koncentráciou svojich funkcií presahujú regionálny význam. Väčšina takýchto lokalít je situovaná na území Hl. m. SR Bratislavy.

Požiadavky na riešenie

1. *Odporúčať racionálne rozloženie občianskej vybavenosti regionálneho významu na území BSK v záujme zlepšovania ich dostupnosti voči potenciálnym záujemcom.*
2. *Odporúčať umiestňovanie jednotlivých druhov zariadení občianskej vybavenosti do obcí v záujme zvyšovania komplexnosti poskytovaných služieb.*

3. Pri návrhu občianskej vybavenosti vychádzať z „Návrhu štandardov minimálnej vybavenosti krajských a okresných miest a metodiky posudzovania úrovne štrukturálnej vybavenosti týchto sídiel“ (SAŽP, 12/1999), „Návrhu štandardov minimálnej vybavenosti miest vo väzbe na reformu verejnej správy“ (SAŽP, 12/2001) a „Štandardov minimálnej vybavenosti obcí. Metodická príručka pre obstarávateľov a spracovateľov územnoplánovacej dokumentácie (MŽP SR, 2002).
4. Vytvárať územnoplánovacími nástrojmi predpoklady pre vhodné podmienky na tvorbu a prezentáciu kultúrnych hodnôt, pre rozvoj kultúrnych aktivít, ako aj starostlivosť o ochranu pamiatkového fondu formou jeho vhodného využitia pre občiansku vybavenosť.
5. Prihliadať na významnosť sídiel v riešenom území a s tým súvisiaceho vybavenia vyššou, resp. špecifickou občianskou vybavenosťou.
6. Prispôbovať návrhom vhodnej lokalizácie siet zariadení sociálnej starostlivosti v súlade s prognózou demografického vývoja obyvateľov kraja a ich umiestnením v území so zohľadňovaním aktuálnej Konceptie rozvoja sociálnych služieb na území Bratislavského kraja.
7. Napomáhať udržiavať návrhom vhodnej lokalizácie minimálnu verejnú sieť zdravotníckych zariadení na obyvateľa (Nariadenie vlády č. 640/2008 Z.z. o verejnej minimálnej sieti poskytovateľov zdravotnej starostlivosti) s cieľom zabezpečiť kvalitnú, dostatočnú a dostupnú zdravotnícku starostlivosť s ohľadom na demografické zloženie, geografické podmienky a štruktúru chorobnosti Bratislavského kraja.
8. Podporovať rozvoj vyššej komerčnej vybavenosti vhodnými a dostupnými územnoplánovacími prostriedkami (ponuka disponibilných plôch, vybudovaná technická infraštruktúra a pod.).

11. Požiadavky na riešenie verejného dopravného vybavenia

11.1. Cestná doprava

Cez územie BSK prechádzajú významné európske cestné koridory typu E a TEM. Mesto Bratislava je dopravným uzlom, z ktorého tieto významné trasy do územia kraja lúčovito smerujú:

- E 58 (I/2, I/61) Bratislava – hranica s Rakúskom,
- E 65 (I/2) Česko – Breclav – Bratislava – Rusovce – hranica s Maďarskom,
- E 75 (D1, I/61 I/2) Poľsko – Orava – Žilina – Trenčín – Bratislava – Rusovce – hranica s Maďarskom,
- E 571 (II/572, I/61, I/62) Senec – Nitra – Zvolen – Lucenec – Košice
- E 575 (I/63) Bratislava – Dunajská Streda – Medvedov – hranica s Maďarskom.

Na území BSK sa križujú tieto základné medzinárodné multimodálne dopravné koridory:

- IV.: Berlín/Norimberg – Praha – Budapešť – Constanta/Thessaloniki – Istanbul
- VI.: Gdansk – Grudziadz/Waršava – Katowice – Žilina
- VII.: Dunaj
- Va.: Bratislava – Žilina – Košice – Užhorod.

Multimodálnym dopravným koridorom v dotyku s krajom je:

- V.: Rijeka – Zahreb – Budapešť

Cestnú infraštruktúru na území BSK tvoria:

Územný plán regiónu – Bratislavský samosprávny kraj
ZADANIE

Cestné komunikácie rozdelené podľa funkcií na diaľnice, rýchlostné cesty, cesty I., II., III., triedy, miestne a účelové komunikácie podľa zákona c.135/1961 Zb. v znení neskorších predpisov, príslušné STN 73 6101, 736102, 736110 a iné.

Cesty na území BSK:

- diaľnice
- rýchlostné cesty
- cesty I. triedy
- cesty II. triedy
- cesty III. triedy

Stav siete cestných komunikácií k 1.1.2010 v km

OKRES	DIAĽNICE	DIAĽNICNÉ PRIVÁDZACE	RÝCHLOSTNÉ CESTY	CESTY I. TRIEDY	CESTY II. TRIEDY	CESTY III. TRIEDY	SPOLU	CESTY, KTORÉ SÚ SÚČASŤOU:			ROZLOHA	HUSTOTA CESTNEJ SIETE		
								"E" TAHOV	TRÁS "TEM"	MULTIMODÁLNYCH A DOPLNKOVÝCH KORIDOROV "TEN-T"		km ²	km/km ²	km/1000 obyv.
	[km]	[km]	[km]	[km]	[km]	[km]	[km]	[km]	[km]	[km]	[km]	km ²	km/km ²	km/1000 obyv.
Bratislava I				0,405	3,786		4,191					10	0,437	0,103
Bratislava II	9,916	0,533		19,978	8,670	3,061	42,158	16,172	9,916	9,916		92	0,456	0,375
Bratislava III	1,482				10,486	7,246	19,214	1,482	1,482	1,482		75	0,258	0,305
Bratislava IV	13,439			12,237	8,165	4,058	37,899	13,439	13,439	13,439		97	0,392	0,395
Bratislava V	25,752	1,759		21,322		5,449	54,282	27,684	23,663	22,986		94	0,576	0,462
Malacky	34,575	0,173		35,018	90,955	116,485	277,206	34,575	34,575	34,575		950	0,292	4,030
Pezinok					59,136	76,316	135,452					376	0,361	2,320
Senec	22,424			42,720	29,217	140,404	234,765	31,18	22,424	22,424		360	0,652	3,747
BRATISLAVSKÝ KRAJ SPOLU:	107,588	2,465	0,000	131,680	210,415	353,019	805,167	124,532	105,499	104,822		2 053	0,392	1,300

Zdroj: Cestná databanka SSC, Bratislava

V vlastníctve Bratislavského samosprávneho kraja sú cesty

- cesty II. triedy
- cesty III. triedy

Diaľnice a rýchlostné cesty na území BSK podľa zákona c. 135/1961 Zb. (cestný zákon) v znení neskorších predpisov:

- D1 Bratislava/Petržalka – križovatka s D2 – Trnava – Trenčín – Žilina – Prešov – Košice – štátna hranica SR/Ukrajina, úsek Bratislava – Trnava bol v r.2009 provízorne rozšírený na 6 –pruh (súčasná diaľnica), úplná rekonštrukcia diaľnice na 6pruh + odstavňový pruh v každom smere a výstavba kolektorov, t.j. samostatných jednosmerných dvojpruhových komunikácií kategórie C9,5/80 po oboch stranách diaľnice, ktoré budú napojené na diaľnicu cez diaľnicné križovatky, začne až po r. 2011
- D2 št. hranica CR/SR – Kúty – Malacky – Bratislava – št. hranica SR/MR (súčasná diaľnica – predpoklad rozšírenia a vybudovania kolektorov je až po r.2015)
- D4 št. hranica Rakúsko/SR – Bratislava križovatka D2 Jarovce – križovatka Rovinka – križovatka s D1 Ivanka pri Dunaji sever – križovatka s cestou II/502 – križovatka s cestou I/2 – križovatka s D2 Stupava juh – štátna hranica SR/Rakúsko (plánovaná diaľnica)

Rýchlostné cesty:

- R 1 – križovatka s D4 – Most pri Bratislave – Sered – pokračovanie na smer Nitra (plánovaná rýchlostná cesta)

- R7 Bratislava – Dunajská Streda – Nové Zámky – Veľký Krtíš – Lucenec – na území BSK Bratislava v pokračovaní predĺženej Bajkalskej – križovatka Ketelec s D4 – hranica BSK – (plánovaná rýchlostná cesta)

Cesty I., II. III. triedy

Cesty I. triedy:

- I/2, Kúty – hranica BSK – Malacky – Bratislava – Rusovce, hranica s Madarsko
- I/61, Bratislava-Petržalka – križovatka s D2 – Senec – hranica BSK – Trnava – Žilina
- I/62, Senec, I/61 – hranica BSK – Sládkovicovo
- I/63, Bratislava – Dunajská Lužná – hranica BSK – Dunajská Streda

Cesty II. triedy:

- II/501 – cesta I/2 – Lozorno – Pernek – Plavecký Mikuláš – hranica BSK – Jablonica, I/51
- II/502 – Bratislava – Pezinok – Modra – hranica BSK – Trstín, I/51
- II/503 – Šamorín, I/63 – hranica BSK – Senec – Pezinok – Malacky – Záhorská Ves, hranica SR/A
- II/504 – Modra, II/502 – Budmerice – hranica BSK – Trnava
- II/505 – Bratislava, I/2 – Devínska Nová Ves – Stupava, I/2
- II/510 – Most p. Bratislave, II/572 – Tomášov – hranica BSK
- II/572 – Bratislava – Most p. Bratislave – hranica BSK
- II/590 – Malacky, I/000002 – Studienka – hranica BSK

Cesty III. triedy

III/2032, III/2033, III/2033, III/2034, III/2035, III/2036, III/2037, III/2039, III/2040, III/2041, III/2043, III/2046 a III/2050

III/61002, III/61003, III/61004, III/6105, III/61006, III/61007, III/61008, III/61009, III/61010, III/61011, III/61012, III/61013, III/61062, III/61066, III/61066, III/61067 a III/61075,

III/62003, III/62004 a III/62012,

III/63002, III/63003, III/63004, III/63005, III/63006, III/6359 a III/63060

III/501005, III/501006 a III/501007

III/502001, III/502002, III/502003, III/502004, III/502005, III/502006, III/502007, III/502008, III/502009, III/502010, III/502012, III/502015 a III/510017

III/503005, III/503006, III/503007, III/503010, III/503014, III/503015, III/503017, III/503021 a III/503022

III/504001, III/504002 a III/504006

III/572002, III/572004, III/572006 a III/5720214

Najzataženejšie cesty v BSK sú na vstupoch do Bratislavy:

- Dialnica D1, D2
- Cesta I/2
- Cesta I/61
- Cesta I/63
- Cesta II/502
- Cesta II/572

Cesty všetkých tried sú dopravne na hranici kapacity, najmä na vstupoch do Bratislavy a jej okolí. Jedna z dopravne najzataženejších je cesta II/502 v úseku Bratislava – Pezinok – Modra, preto jej z hľadiska zámerov BSK je nutné venovať osobitnú pozornosť.

Cesta II/503 má osobitný význam pre BSK, pretože je to jediná tangenciálna komunikácia, naprieč celým samosprávnym krajom, ktorá prekracuje horský masív Malých Karpát

Na základe vykonaných scítaní dopravy analyzovala SSC vývojové trendy dopravy na jednotlivých úsekoch a dospela k výsledkom, že na cestách I. triedy, bude po roku 2005, z toho v koridoroch budúcich rýchlostných ciest (R1 a R7) prekročená prípustná intenzita dopravy na úsekoch v dĺžke 67,010 km, čo je cca 72 % všetkých ciest I. triedy. Okolo roku 2010 bude situácia podobná s tendenciou sa postupne zhoršovať.

Velmi nepriaznivá dopravná situácia je vzhľadom na nedostatočnú priepustnosť a zlý technický stav na takmer všetkých cestách I., II. a III. triedy v okolí Bratislavy počas celého roka, bez ohľadu na ročné obdobie. Obdobná zlá situácia je v case dopravných špiciek na diaľnici D1 v úseku od križovatky s D2 po hranicu mesta a tiež na diaľnici D2 v úseku od tunela Sitina po križovatku s D1.

Od termínu 1.1.2010 je zavedené spoplatnenie diaľnic a vybraných úsekov ciest I. triedy pre jazdy vozidiel nad 3,5t formou elektronického mýta.

Na území BSK ide o tieto úseky:

- Dialnice D1 a D2 v celkovej dĺžke 81,556 km
- Cesty I. triedy – I/2, I/61, I/63 v celkovej dĺžke 58,457 km
- BSK – spoplatnené komunikácie v celkovej dĺžke 140,013 km

Plánovaná výstavba a rekonštrukcie diaľnickej a cestnej siete

Diaľnice:

- D1 – bola v r. 2009 provizórne upravená na 6-pruhovú, v príprave je jej rozšírenie na 2x3 jazdné pruhy + 2x1 odstavný pruh a výstavba kolektorov 2x2 jazdné pruhy
- D2 – príprava na rozšírenie na 6 pruhovú komunikáciu (štúdia)
- D2 – príprava rekonštrukcie križovatky Bratislava-Lamac
- D4 – príprava je v štádiu hodnotenie EIA, okrem III. úseku stavby D4 Stupava – Devínska Nová Ves (pripravované ako D2 križovatka Stupava juh), ktorá je v súčasnosti vo výstavbe v polovicnom profile. Predpokladaná realizácia 2012-2017.

Trasa D4 je rozdelená na 5 úsekov:

- I. úsek: št. hr. RR/SR – Jarovce (križovatka s D2) je v prevádzke
- II. úsek: Jarovce, križovatka s D2 – most cez Dunaj – križovatka s R7 – križovatka Ivanka p. D. – sever s diaľnicou D1
- III. úsek: križovatka Ivanka pri Dunaji– sever s diaľnicou D1 – križovatka Raca s cestou II/502 – tunel cez Malé Karpaty – križovatka Záhorská Bystrica s cestou I/2
- IV. Úsek: križovatka Záhorská Bystrica – križovatka Devínska Nová Ves, pripravované ako stavba D2-križovatka Stupava-juh, ktorá je vsúčasnosti vo výstavbe v polovicnom profile
- V. úsek: križovatka Devínska Nová Ves – most cez rieku Moravu – prepojenie na rakúsku komunikáciu sieť, rýchlostnú cestu S8

Rýchlostné cesty:

- R7 – príprava tejto komunikácie je v štádiu hodnotenia EIA a následného spracovania DUR. Je to rozdielne podľa jednotlivých úsekov Predpokladaná realizácia I. úseku do roku 2013. Trasa smeruje od križovatky Ketelec na D4 -okolo obcí Rovinka a Dunajská Lužná s pripojením na cestu I/63.
- R1 – je študovaná nová trasa rýchlostnej cesty od križovatky na D4 v smere na Tomášov, Sered, R1 v smere Nitra

Cesty I. triedy

- požiadavka na nové a rekonštruované cesty I. triedy je min. kategória C11,5 a v súbehu s diaľnicou min. C 9,5
- cesta I/61 rozšírenie na 4-pruhovú komunikáciu v úseku Bratislava – Senec. Je spracovaná EIA a DUR..
- I/2 – obchvaty Malaciek a Stupavy

- I/2 – požiadavka na preloženie cesty mimo centrum mestskej časti Bratislava-Rusovce

Cesty II. triedy

- II/502 – cesta smerovaná z Bratislavy je v novej polohe mimo obcí Pezinok-Vinosady-Modra. Pre obchvat cesty je spracovaná DUR.
- II/510.II/501 požiadavka na preloženie cesty mimo centrum obcí Tomášov a Plavecký Mikuláš,
- II/572 v Moste pri Bratislave – obchvat obce a zmena polohy vo vzťahu k letisku M.R. Štefánika
- požiadavky na obchvaty obcí podľa ich schválených územných plánov.

Cesty III. triedy

- požiadavky na obchvaty obcí podľa ich schválených územných plánov (Ivanka pri Dunaji, Plavecký Mikuláš)
- Modra – pripojenie na novú trasu cesty II/502
- Ivanka pri Dunaji – výrazná zmena trasovania ciest III. tr. s cieľom podstatného obmedzenia tranzitnej dopravy prechádzajúcou centrom obce

Komunikacná sieť hl.m. SR Bratislavy – je požadované rešpektovať navrhnutú komunikacnú sieť ÚPN hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy (r. 2007) v znení zmien a doplnkov.

Požiadavky na riešenie

1. Zohľadniť v návrhu nepriaznivú situáciu na pozemných komunikáciách v dopravne najpreťažovanejších úsekoch diaľnic a ciest v okolí Bratislavy.
2. Hľadať vhodnú trasu cestných úsekov, ktorých trasovanie je ešte otvorené a nie sú ešte riešené nižšími projektovými stupňami (D4, R1, R7, II/502 okolo Modry až po hranicu BSK, II/501, II/503 – prietahy cez obce, poloha priechodu do Rakúska a iné).
3. Rešpektovať v riešení už spracovanú dokumentáciu pre nové komunikácie a ich rekonštrukcie, v ktorých bola trasa cesty, alebo diaľnice polohovo odsúhlasená, pričom ich sieťové nadväznosti je nutné priestorovo doriešiť.
4. Hľadať vhodnú trasu cestných úsekov ešte nedoriešených trás ciest s rýchlo sa rozvíjajúcimi prímestskými obytnými, logistickými a výrobnými zónami vo všetkých smeroch okolo Bratislavy, ako aj okolo ostatných okresných miest.
5. Zaoberať sa v riešení územnoplánovacími návrhmi prioritne s rozhodujúcimi problémovými cestnými a diaľnicovými trasami na území BSK ako sú najmä zatažené úseky ciest a vysoká hustota križovatiek s miestnymi komunikáciami.
6. Uvažovať s prepojeniami cez rieku Moravu na rakúsku komunikacnú sieť.
7. Zohľadniť novú trasu R1 od Bratislavy po Sered podľa výsledkov dopravnej štúdie (Národná diaľnicná spoločnosť – spracováva technickú štúdiu trasy).
8. Riešiť prepojenia komunikačnej siete so susediacimi krajinami (Trnavský kraj, Győr-Ménfőcsanak, Mosonmagyaróvár župa v Maďarskej republike a Dolné Rakúsko a Burgenland v Rakúskej republike).

11.2. Železničná doprava

Nadregionálne magistralne železničné trate smerujú územím BSK radiálne v smeroch, ktoré sú súčasťou nadnárodných multimodálnych európskych koridorov:

- M110: Bratislava – Brno – Praha – Dráždany – Berlín – Hannover, príprava na modernizáciu na rýchlosť 140km/h

- M120: Bratislava – Žilina – Cadca – Zwardon – Varšava – Gdansk, modernizovaná na rýchlosť 140km/h v úseku Bratislava Raca – hranica BSK
- M130: Bratislava – Štúrovo – Budapešť – Belehrad – Istanbul – (Thessaloniky). príprava na modernizáciu na rýchlosť 140km/h.

Tieto trate sa postupne rekonštruujú na rýchlosť 140km/h.

Nadregionálnu magistralnú železničnú kostru doplnajú základné a doplnkové trate ŽSR aj vo väzbe na Rakúsko (ÖBB) a Maďarsko (MÁV):

- Z-100: Bratislava – Marchegg – Vieden, príprava na zdvojkolajnenie a elektrifikáciu
- Z-131: Bratislava – Dunajská Streda – Komárno, príprava na zdvojkolajnenie a elektrifikáciu
- Z-132: Bratislava – Petržalka – Rajka – Győr,
- Z-101: Petržalka – Kittsee – Parndorf – Vieden,
- O-112: Zohor – Plavecký Mikuláš, trat jednokolajná, neelektrifikovaná, bez osobnej dopravy
- O-113: Zohor- Záhorská Ves, trat je jednokolajná, neelektrifikovaná, osobná doprava v rozsahu 9 párov vlakov v pracovné dni
- O-xxx: Devínske Jazero – Stupava, trat je zrušená, ale sú opätovné požiadavky na jej sprevádzkovanie v súvislosti s využívaním na rekreačné a turistické účely
- O-xxx: v štádiu vyhladávania trasy je chýbajúce prepojenie Petržalka-Hainburg-Vieden.

Zámery v železnickej doprave:

Zámery rozvoja železnickej dopravy a tým zvyšovanie podielu železnickej prepravy na dopravnom trhu podľa Bielej knihy EK z roku 2001 o Európskej dopravnej politike do roku 2010 naplna aj projekt „Bratislava, železničné prepojenie koridorov EÚ s priamym napojením letiska na železničnú sieť“.

Projekt pozostáva zo stavieb:

1. Železničné prepojenie staníc Bratislava predmestie – Bratislava Petržalka
2. Nový železničný terminál na letisku M.R. Štefánika
3. Elektrifikácia trate Marchegg – Devínska Nová Ves

Modernizácia tratí na rýchlosti 160 -200 km v rovinatom území západného Slovenska a elektrifikácia poskytne európsky štandard pre osobnú aj nákladnú dopravu. V priestore Bratislavského kraja sa na tento systém pripojí trat Vieden-letiská Schwechat/Bratislava, čím sa Bratislava a magistrály Slovenska nepriamo previažu na transeurópsky systém expresných vlakov v koridore IV. a V.

Výstavba vysokorýchlostných tratí sa nepredpokladá, pretože ich pôvodne predpokladanú možnú funkciu, budú preberat modernizované úseky koridorových tratí 110, 120 a 130.

Širokorozchodná trat Rusko – Ukrajina – Slovensko – Rakúsko. Tento projekt riadi medzinárodné združenie zúčastnených krajín, so sídlom v Rakúsku. V súčasnosti sa spracováva štúdia realizovateľnosti a opodstatnenosti tejto trate. V tejto etape nie je riešené konkrétne trasovanie. Uvedený zámer (technická štúdia) nie je spracovaný a prerokovaný v zmysle ustanovení stavebného zákona, preto v súčasnosti nesplna požiadavky podkladového materiálu pre územnoplánovaciú dokumentáciu. Ak budú výsledky spracovávanej štúdie dostupné v case spracovania ÚPN R-BSK, budú v spracovanom ÚPN R-BSK zohľadnené.

Segregácia dopravy v Bratislavskom železničnom uzle (BŽU) si vyžiada výstavbu odľahčovacieho tunela nákladnej dopravy v koridore Lamac-Briežky s pokračovaním cez stanice Nové Mesto-Ústredná nákladná stanica (ÚNS), resp. Predmestie-Východ (VVNS).

Pripravované železničné projekty sa dotýkajú, najmä územia hl.m. SR Bratislavy:

Prepojenie koridorov Bratislava

Trasa 1/ Vieden – Marchegg – Devínska Nová Ves – Bratislava hl. stanica – Letisko

Trasa 2/ Kittsee – Bratislava Petržalka – Bratislava –filiálka – Letisko

Trasa 3/ Kittsee– Bratislava Petržalka – Prístavný most – Letisko

Trasa 4/ Kittsee – Bratislava Petržalka – tunel – Bratislava-filiálka – Letisko (projektovaná)

Dlhodobé zámery rozvoja železnickej dopravy:

- Modernizácia železnickej infraštruktúry IV. multimodálneho koridoru v úseku hranica SR/CR – Kúty – hranica BSK – Bratislava – hranica BSK – Galanta – Štúrovo –hranica SR/MR
- Prepojenie železničných koridorov na území mesta Bratislava, projekt TENT c. 17, vrátane pripojenia letiska M.R. Štefánika na železnicnú infraštruktúru (DUŠ2008)
- Elektrifikácia a zdvojkolajnenie železnickej trate Devínska Nová Ves – Marchegg
- Elektrifikácia a zdvojkolajnenie železnickej trate Petržalka – Kittsee (štúdia 2008)
- Umiestnenie terminálu intermodálnej prepravy v regióne v Bratislave, Pálenisko-prístav
- Revitalizácia vybraných železničných staníc v uzle Bratislava
- Zdvojkolajnenie železnickej trate Ba Petržalka – Rusovce – št. hr. SR/RR

Požiadavky na riešenie

1. Zohľadniť v riešení výsledky projektových dokumentácií, ktoré riešia jednotlivé železničné stavby.
2. Zohľadniť v súvislosti svariantmi riešenia konceptu návrhu ÚPN R-BSK rozvoj hromadnej regionálnej železnickej dopravy a integrovanej hromadnej dopravy.
3. Zohľadniť výsledky spracovávanej štúdie dostupné v case spracovania ÚPN R-BSK ohľadne širokorozchodnej trate Ukrajina – Bratislava – Vieden.

11.3. Letecká doprava

V priestore BSK je dominantným prvkom leteckej dopravy letisko M.R. Štefánika v Bratislave. Toto letisko je pripravované pre razantný rozvoj nielen v osobnej, ale aj v nákladnej doprave.

Územný rozvoj medzinárodného letiska M.R. Štefánika v Bratislave s oddelenou prevádzkou osobnej a nákladnej prepravy, treba podporiť kvalitnými väzbami na systém diaľnic, ciest a železnickej dopravy. Letisko sa bude výrazne podieľať na medzinárodnej delbe obsluhy vzdušného priestoru a poskytne služby ako diverzné letisko pre Vieden, Budapešť a Brno, vďaka svojim lepším klimatickým a poveternostným podmienkam.

Letecká doprava má významné zásahy do urbanizácie prostredia vplyvom ochranných pásiem a všetkých určených prekážkových rovín všetkých letísk a ich pozemných zariadení.

Najväčší rozvoj leteckej dopravy sa predpokladá na letisku M.R. Štefánika v Bratislave, kde sa pripravujú nasledovné akcie:

- predĺženie VPD13-31 v smere 13 na Malý Dunaj
- zmena smerového vedenia cesty II/572
- v priestore 4Q vybudovanie technického zázemia letiska pre účely veľkých opráv lietadiel a veľkých parkovísk pre kamióny
- zámer na vybudovanie novej VPD 13L-31R
- vybudovanie nového terminálu letiska Bratislava do r.2012 a súvisiacu železnicnú infraštruktúru pre efektívnu spoluprácu bratislavského a viedenského letiska do roku 2013.

V riešení je potrebné zohľadniť predpokladané dopravné väzby na iné médiá:

- diaľnice D2 a D1 v uzloch Ivanská a Ružinov,
- železnice v zastávke Letisko zapustenej pod terén,
- nosný systém MHD hl. mesta Bratislavy na Ružinovskú zbernú radiálu,
- nákladná železnica na vlecku Cargo-Vrakuna.

Letisko Malacky predpokladá zachovať súčasné parametre a záujmové plochy.

Ostatné letiská sú športové, prípadne pre potreby práškovania poľnohospodárskych pozemkov. Bývajú definované v územných plánoch jednotlivých miest a obcí. Letiská majú trávnatý povrch a ich súčasťou bývajú garážovacie hangáre pre odstavovanie športových lietadiel.

Heliporty – majú osobitné určenie a ich poloha dnešná, ako aj budúca vyplýva s funkčnej a priestorovej náplne susediaceho priestoru, ktorý je určujúci pre zriadenie heliportu.

- Pre leteckú záchrannú službu – Nemocnica Ministerstva obrany, Déerova nemocnica Bratislava – Kramáre
- Národná banka Slovenska.

Letecké pozemné zariadenia sú umiestňované podľa potrieb zabezpečovania bezpečnej, bezkolíznej a dostatočne kapacitnej leteckej premávky všetkých druhov.

Požiadavky na riešenie

1. *Zohľadniť v riešení výsledky dokumentácií, ktoré riešia jednotlivé stavby pre leteckú dopravu s potrebnými nadväznosťami na ostatné druhy dopravy.*
2. *Zaoberať sa v návrhu najmä s najviac problémovými skutočnosťami akými je nekvalitný prístup letiska M.R. Štefánika na ostatnú sieť pozemných komunikácií (diaľnica, cesty a železnica).*
3. *Rešpektovať pri riešení ochranné pásma všetkých letísk na území BSK, ako aj letísk, ktorých ochranné pásma zasahujú do územia BSK.*

11.4. Vodná doprava

Medzinárodná dunajská riečno-morská vodná cesta Dunaj – Mohan – Rýn je pre Slovenskú republiku bránou na interkontinentálne a európske trhy. Koncepcia rozvoja dopravy SR využíva na území BSK prístav Bratislava, ako základ v medzinárodnej delbe kombinovaných a tranzitných dopráv, hlavne ťažkých substrátov.

Rozvoj nákladných prístavov aj samotná plavba sú limitované ekologickými požiadavkami, vytvárajú však vysoko kapacitný prepravný potenciál s kvalitnými pripojeniami na železnicu a cestnú dopravu, kde zvozná atraktívne oblasti môžu mať rádius až 100 kilometrov.

Rozhodujúcim zariadením vodnej dopravy v BSK je prístav Bratislava.

Podporný servis pre malé plavidlá sa navrhuje umiestniť v lokalitách Botanická záhrada, most Lafranconi, Slovenský veslársky klub (nová Incheba), nábr. L. Svobodu (Nový most) a Tyršovo nábr. (priestory Lida).

Prístav medzinárodnej a vnútroštátnej osobnej vodnej dopravy sa navrhuje umiestniť do areálu dnešného terminálu Danubius a zóny Pribinova (budova skladu c.7) vo väzbe na colnicu.

Pre výhľadové obdobie sa študujú možnosti výstavby vodných ciest na kanáloch pozdĺž Moravy. Pri posúdení variantov riešenia týchto kanálov bude potrebné zohľadniť zásadnú podmienku ochrany prírody a životného prostredia vôbec.

V spolupráci stredoeurópskych krajín Slovenská republika, Česká republika, Poľsko a Rakúsko sa pripravuje spracovanie štúdie realizovateľnosti a opodstatnenosti výstavby

prepojenia vodných tokov Dunaj – Morava – Odra – Labe. Koordinátorom projektu je CR a predpokladá sa podpora aj zo strany EU.

Hlavné problémy vodnej dopravy sú v:

- vyjasnení koncepcie vodnej dopravy v priestore rieky Moravy
- vyjasnení koncepcie rozvoja verejných prístavov Bratislava, Komárno, Štúrovo
- vyjasnení koncepcie vodnej dopravy v priestore rieky Malý Dunaj – Váh
- dobudovaní všetkých potrebných zariadení v prístave Bratislava .

V Stratégii rozvoja dopravy SR do roku 2020 je navrhnutý zámer Transkontinentálneho tranzitného terminálu (3T), ktorý je uvažovaný situovať v území južne od Malaciek. Uvedený zámer (technická štúdia) nie je spracovaný a prerokovaný v zmysle ustanovení stavebného zákona, preto v súčasnosti nespĺňa požiadavky podkladového materiálu pre územnoplánovaciú dokumentáciu. Tento zámer je potrebné dôslednejšie preveriť samostatnými ekonomickými, environmentálnymi a pod. štúdiami skôr, ako bude možné určiť jeho jednoznačnú lokalizáciu a z toho plynúce aj ďalšie priestorové súvislosti na území BSK.

Požiadavky na riešenie

1. Zohľadniť v riešení výsledky dokumentácií, ktoré riešia jednotlivé stavby pre vodnú dopravu s potrebnými nadväznosťami na ostatné druhy dopravy.

11.5. Cyklistická doprava

V BSK je postupne rozvíjaná sieť cyklistických trás so snahou minimálneho kontaktu s motorovou dopravou dvoch typov:

Samostatné cyklotrasy

Týchto ciest je minimum a rozvíjajú sa pozdĺž tokov riek na temene, alebo na päte protipovodňových hrádzí. Medzi tieto patria:

- Medzinárodná Dunajská cyklistická cesta s označením EURO VELO 6
- Medzinárodná Moravská cyklistická cesta s označením EURO VELO 13
- Cyklotrasa pozdĺž Malého Dunaja
- Malokarpatsko-Šúrska cyklotrasa – je v štádiu prípravy (DUR 2009)
- Ďalšie samostatné cyklotrasy sa rozvíjajú na území Malých Karpát, medzi tieto patria:
 - regionálna cyklotrasa Green bike Tour- s označením CZT 5003
 - cyklotrasa Karpatská cesta- s označením CZT 5004
 - cyklotrasa Stupavský okruh- s označením CZT 8010

Cyklotrasy ako súčasť ostatných verejne prístupných komunikácií, s vyznačeným orientacným cykloznacením.

V ostatnom období sú badateľné rôzne aktivity, ktoré sa venujú propagácii a vyznačeniu cyklistických trás. Vo väčšine prípadov sa jedná o využitie jestvujúcich cestných komunikácií nižších tried a obslužných miestnych komunikácií, ktoré sú prepájané do vyznačenej siete cyklotrás v rôznych oblastiach BSK.

Požiadavky na riešenie

1. Premietnuť do ÚPN R-BSK na základe existujúcej Koncepcie rozvoja cyklotrás „Cyklotrasy bez hraníc“ na území BSK a jej prípadnej aktualizácie predovšetkým najdôležitejšie cyklotrasy v kraji (medzinárodné, nadregionálne a regionálne) a zosietovať s okolitými krajinami a so susediacim Trnavským krajom.
2. Odstrániť v návrhu riešenia hlavné nedostatky v sieti cyklotrás v BSK:
 - chýbajúce osovú regionálne samostatné cyklotrasy
 - nespojitost regionálnych cyklotrás.

12. Požiadavky na riešenie verejného technického vybavenia

12.1. Zásobovanie elektrickou energiou

Zásobovanie územia BSK a mesta Bratislavy elektrickou energiou je v prevažnej miere odkázané na jej import prostredníctvom nadzemných vedení prenosovej sústavy ZVN 400 kV.

Sústavu tvoria 400kV uzly, nadradené elektrické stanice 400/110 kV. V predmetnom území sú to Podunajské Biskupice, Stupava a v kontakte s regiónom Gabčíkovo a Križovany.

Cast spotreby regiónu je krytá výrobou vo vodných elektrárnach (Gabčíkovo, Cunovo), z tzv. závodných elektrární, tepelných elektrární a zdrojov využívajúcich paroplynový cyklus. Zdroje sú lokalizované na území hlavného mesta SR Bratislavy (VE Gabčíkovo mimo) a pracujú do sústavy 110 kV alebo 22 kV.

Z TR 400/110 kV je elektrická energia rozvádzaná distribučnou sieťou VVN 110 kV vedení, ktorými sa dostáva bližšie k miestam odberu na území BSK.

Jestvujúce 400 a 110 kV vzdušné vedenia tvoria hlavné zásobovacie trasy pre Bratislavský samosprávny kraj a Bratislavu. Tieto 400 a 110 kV vedenia sú súčasťou verejnoprospešných stavieb s dominantným postavením. Preto ani vo vzdialenej budúcnosti sa neuvažuje s ich kabelizáciou, hlavne 400kV. Nie je žiaduca ani prípadná čiastočná kabelizácia 110kV nadzemných vedení a už vôbec nie vybraných úsekov, ktoré sú niekedy požadované ak sú v kolízii s uvažovanými stavebnými aktivitami resp. podnikateľskými zámermi na území BSK a mesta Bratislavy.

Požiadavky na riešenie

1. Rešpektovať doterajšie koncepcie rozvoja prenosovej sústavy ZVN a distribučnej sústavy VVN Slovenskej republiky, do ktorej patrí aj územie BSK a hl.m. SR Bratislavy, a ktorá je zároveň súčasťou elektrickej sústavy štátov Európy ENTSO-E.
2. Vymedziť územné rezervy pre plochy plánovaných elektrických staníc a koridorov vedení sústav ZVN a VVN.

12.2. Zásobovanie plynom

Zemný plyn sa získava hlavne dovozom z Ruskej federácie tranzitnými plynovodmi situovanými v južnej časti pozdĺž hraníc Slovenska s Maďarskou republikou. Ide o potrubia 3 x DN 1200 + DN 1400, ktoré sa podielajú na vyrovnávaní nerovnomerného zásobovania Bratislavy a okolia zemným plynom. Severne od riešeného územia v odovzdávacej regulacnej stanici Plavecký Peter sa rozdeľuje na trasu prechádzajúcu cez severnú časť VÚC do Českej republiky a trasu východ – západ smerujúcej do Rakúska prechádzajúcu časťou BSK okresom Malacky. V okrajovej západnej časti územia BSK je trasovaná ďalšia vetva tranzitného prepojovacieho plynovodu o profile DN 1200.

Na území BSK sa nachádzajú aj zdroje zemného plynu a najmä podzemné zásobníky v priestore okresu Malacky, ktoré majú medzinárodný význam. Zásobníky sú napojené cez VVTL plynovody.

V meste Bratislava je plynofikovaných takmer 92% domácností. Distribučné siete sú prevádzkované v troch tlakových úrovniach. Plynárenský systém na území mesta Bratislava zodpovedá požiadavkám zo strany odberateľov a umožňuje aj ďalší nárast odberov pri zdokonaľovaní a rozširovaní jestvujúceho systému.

Všetky sídla a obce BSK sú plynofikované prostredníctvom VTL plynovodov, regulacných staníc plynu, distribučných sietí na stredotlakovej a nízkotlakovej úrovni. Sieť plynovodov

poskytuje optimálne podmienky pre zásobovanie plynom jestvujúcich a navrhovaných stavieb. Systém je spoľahlivý a navzájom prepojený tak, aby umožňoval zásobovanie plynom aj pri prípadnej poruche na sieti.

Požiadavky na riešenie

1. Rešpektovať doterajšie koncepcie rozvoja zásobníkov plynu na území BSK a distribučných sietí plynovodov.
2. Zohľadňovať ďalšie rozširovanie plynofikácie obcí.

12.3. Zásobovanie teplom

Spôsob zabezpečovania teploty sa delí na decentralizovaný a centralizovaný. Spôsob zásobovania teploty je závislý od hustoty zástavby, roku výstavby objektov a ich charakteru. Centralizovaný systém zásobovania teploty sa uplatňuje v mestách BSK Bratislava, Malacky, Pezinok, Senec. Zdrojmi energie je predovšetkým zemný plyn a využíva sa aj drevná štiepka (Malacky).

Centralizované zásobovanie v meste Bratislava pozostáva z dvoch samostatných horúcovodných sústav. Ide o sústavu Bratislava-východ a Bratislava-západ. Ako centrálny zdroj v tejto sústave pracujú Tp Bratislava II, Výhrevna Juh a novší tepelný zdroj paroplynový cyklus Bratislava (PPC). Tieto zdroje sú navzájom prepojené. Ostatné časti mesta sú zabezpečené teplotou z decentralizovaných zdrojov domových alebo blokových kotolní, resp. využívajú etážové vykurovanie s domácimi zdrojmi. Ako palivo prevláda zemný plyn.

V zmysle pripravovanej legislatívy, je potrebné nové zdroje teploty riešiť výstavbou kogeneračných zdrojov s kombinovanou výrobou teploty a elektrickej energie – PPC (paroplynový cyklus). Toto riešenie treba uplatňovať aj pri rekonštrukcii existujúcich zdrojov teploty (teplární, kotolní, výhrevní). S prihliadnutím na hustú sieť plynárenských zariadení u menších objektov sa navrhuje riešiť teplofikáciu samostatnými tepelnými zdrojmi reprezentovanými kotolnami s palivovou základnou zemný plyn, ako aj tiež vo väčšej miere budovať využívanie obnoviteľných zdrojov a slnka.

Požiadavky na riešenie

1. Odporúčať vhodné využívanie obnoviteľných zdrojov energie

12.4. Produktovody

Na území BSK sa nachádza vedenie ropovodu Družba (DN 500), ktorým sa dopravuje dodávka ropy z Ruskej federácie do petrochemického kombinátu Slovnaft. V opačnom smere zo Slovnaftu vychádzajú potrubia 2 x DN 250 a DN 300, ktorými sa dopravuje benzín smerom na stredné Slovensko. Krátkymi produktovodmi (3 ks potrubia) sa dopravujú aj výrobky zo Slovnaftu na prekladisko minerálnych olejov v Zimnom prístave.

Pripravuje sa produktovod medzi rafinériami Slovnaftu a Schwechatu, ktorého trasa zatiaľ nie je stabilizovaná. Problém realizácie tejto stavby je otvorený. Územná rezerva koridoru pre produktovody v územnom pláne hl. m. Bratislavy je zachovaná. Nemá však podporu zo strany hlavného mesta, BVS, a.s., SVP, š.p. a zásadne ju odmieta vlastníci pozemkov v trase na ľavom brehu Dunaja.

Požiadavky na riešenie

1. Premietnuť do ÚPN R-BSK vyprojektovaný zámer nového prekladiska minerálnych olejov v bazéne Pálenisko bratislavského prístavu (PMO), ako aj rekonštrukciu produktovodov Slovnaft – PMO

2. *Prehodnotiť vrámci riešenia ÚPN R-BSK nové návrhy trasovania produktovodu Schwechat – Slovnaft, ktoré budú v case riešenia pripravené zodpovednými inštitúciami. Zaoberať sa modifikáciou trasy – pripojením rafinérie Schwechat na ropovod Družba v alternatívnej trase mimo CHVO Žitný ostrov.*

12.5. Vodné toky a vodné plochy

Najväčším tokom pretekajúcim územím BSK je rieka Dunaj. Najvýznamnejší prítok Dunaja na území kraja je rieka Morava. Oba toky sú hranicnými tokmi.

Vodohospodársky významnými tokmi, ktoré pretekajú územím mesta Bratislavy sú predovšetkým Malý Dunaj, Vydrica, Mláka a Racienský potok. Na území okresu Malacky sú popri rieke Morava ďalšími významnými tokmi Rudava, Malina, Lakšársky potok, Porec a Stupavský potok. V okrese Pezinok najväčším tokom je Šúrsky kanál a Cierna voda. Na území okresu Senec sú to Malý Dunaj, Šúrsky kanál, Cierna voda, Stolicný potok a Vištucký potok. Popri nich sa nachádzajú ďalšie vodné toky miestneho významu, ktoré vtekajú do vyššie uvedených tokov.

Najvýznamnejšou vodnou plochou je na území BSK vodná plocha vytvorená v súvislosti s vodným dielom Gabčíkovo – zdrž Hrušov. Na území okresu Malacky sa nachádza jedna veľká vodná nádrž nad 1,0 mil. m³ – nádrž Lozorno II. V okrese sú vybudované tri malé vodné nádrže: Vývrat, Kuchyna, Lozorno I (Lipníky). Navrhuje sa jedna veľká vodná nádrž Studienka na Rudave. Nádrž je zaradená do kategórie „E“, t.j. evidovaných nádrží. V okrese Pezinok sa v súčasnosti nachádza jedna veľká vodná nádrž (nad 1,0 mil. m³) Budmerice, ktorá je bocnou nádržou. Malých vodných nádrží je v okrese vybudovaných dvanásť. V okrese Senec je dominantnou vodnou plochou zdrž Hrušov. V okrese na tokoch neboli vybudované žiadne malé vodné nádrže. Nachádzajú sa tu však jazerá, ktoré vznikli ťažbou štrkov a v súčasnosti slúžia pre rekreačné účely a odber vody pre závlahy, rybochov, prípadne v nich pokračuje ťažba štrkov. Sú to jazerá: Senecké, Slnecné, Ciernovodské, Zelené, Bielské, Ivánka, Nové Košariská I. a II. Okrem týchto jazier je pri osade Martin rybník.

Na území mesta Bratislava sa uvažuje jedna veľká vodná nádrž Wolfsthal na Dunaji, ktorá je zaradená do kategórie „B“ územnej ochrany. Realizácia tejto nádrže je však v súčasnosti vo vzťahu na medzinárodné dohovory s rakúskou stranou nejednotná a neurčitá. V case riešenia ÚPN R-BSK sa nedá očakávať jednoznačné rozhodnutie o tejto vodnej nádrži. Z pohľadu koncepcie Ministerstva hospodárstva je potrebné v ÚPN R-BSK zabezpečiť územnú rezervu pre prípadné rozhodnutie o výstavbe tejto nádrže.

Požiadavky na riešenie

1. *Rešpektovať a zachovať v riešení všetky vodné prvky v krajine (siet vodných tokov, vodných plôch, mokrade) a s nimi súvisiace biokoridory a biocentrá. Riadiť sa v riešení princípom zadržiavania vôd v území.*
2. *Rešpektovať doterajšie koncepcie rozvoja objektov na vodných tokoch, prevodov vôd a vodných nádrží.*
3. *Rešpektovať výstavbu protipovodnovej ochrany územia a nenavrhnúť v inundacnom území tokov nevhodné aktivity.*

12.6. Zásobovanie vodou

Zásobovanie obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov zabezpečuje v zmysle zákona o obecnom zriadení obec. Po transformácii štátnych podnikov vodární a kanalizácií obce túto činnosť zabezpečujú v rozhodujúcej miere prostredníctvom Bratislavskej vodárenskej

spoločnosti, a.s. (BVS). BVS zásobuje v bratislavskej oblasti 93,0 % obyvateľstva pitnou vodou. V rámci Bratislavy je to 99,9%, v okrese Malacky 79,8%, v okrese Pezinok 94,7%, v okrese Senec 80,0%.

Súčasný vodovodný systém mesta Bratislavy tvorí ucelená sústava vodárenských zariadení, t. j. vodárenských zdrojov, čerpacích staníc, vodojemov a vodovodných potrubí. Samostatné vodovodné systémy majú mestské časti Jarovce, Rusovce a Cunovo. Voda dodávaná do siete je prostredníctvom studní odoberaná zo štrkopieskových vrstiev v pririečnej zóne rieky Dunaj. Voda je postupne prečerpávaná do jednotlivých tlakových pásiem, pričom územie mesta je vzhľadom na svoju členitosť rozdelené do šiestich tlakových pásiem.

Hlavnými prvkami vodárenského systému na území mimo Bratislavy sú skupinové vodovody (SV): diaľkovod Šamorín, Podhorský SV, Senecký SV, Záhorský SV, SV Hamuliakovo – Kalinkovo, SV Záhorská Ves – Suchohrad.

K spoľahlivému zabezpečeniu nárokov na dodávku pitnej vody na území BSK je potrebné dobudovanie vodárenských kapacít potrebných:

- dobudovanie rozostavaných a výstavba nových vodojemov v Bratislave v súlade s ÚPN hl. mesta SR Bratislavy z roku 2007, vrátane zmien doplnkov av zmysle koncepcie rozvoja BVS
- rekonštrukcia existujúceho diaľkového prívodu vody DN 500 Podunajské Biskupice – Bernolákovo – Pezinok Grinava
- prepojenie vodovodu v línii Bratislava Raca – Svätý Jur – Pezinok Grinava
- dobudovanie akumulácií mesta Modra, Seneckom a Záhorskom SV
- prívod vody Malacky – Kúty
- prívod vody z vodojemu Malacky – Rohožník – Plavecký Mikuláš
- prepojenie vodovodu Suchohrad – Malacky
- prevod vody cez Karpaty do vodojemu Dúbrava
- pripájanie ďalších obcí s problematickým zásobovaním pitnou vodou z verejného vodovodu na diaľkové prívody vody, resp. ich zariadenia
- zaoberať sa možnosťou prepojenia zásobnej línie vodovodu z vodárenských zdrojov Rusovce-Ostrovne lúcky-Mokrad a Šamorín na Záhorie cez Malé Karpaty.

Požiadavky na riešenie

1. *Chrániť urbanistickým riešením v maximálnej miere zdroje pitnej vody.*
2. *Rešpektovať vymedzené územné rezervy vodárenských zariadení miestneho (v rozsahu podrobnosti riešenia ÚPN R) a regionálneho významu vrátane ich ochranných pásiem.*
3. *Rešpektovať a vychádzať z doterajších platných rozvojových koncepcií zásobovania BSK vodou.*

12.7. Odkanalizovanie a cistenie odpadových vôd

Situácia vodkanalizovaní na území BSK je rôznorodá anevyhovujúca. Najvyššiu úroveň napojenia obyvateľstva na verejnú kanalizáciu malo k 1.1.2005 mesto Bratislava (98,92%). Jednotlivé okresy vykazovali nasledovné percento napojenia obyvateľstva na verejnú kanalizáciu: Pezinok 59,06%, Malacky 40,32% a Senec 38,62%.

Verejná kanalizácia mesta Bratislavy je z geografického hľadiska členená na tri samostatné systémy s vlastnými cistiarnami odpadových vôd (COV): kanalizačný systém na ľavom brehu Dunaja s Ústrednou COV (ÚCOV) vo Vrakuňi, kanalizačný systém na pravom brehu Dunaja s COV Petržalka, kanalizačný systém v povodí rieky Moravy s COV v Devínskej Novej Vsi.

Na bratislavské kanalizačné systémy sú pripojené kanalizácie viacerých obcí regiónu. Na ľavobrežný systém je resp. bude pripojená kanalizácia Malokarpatského regiónu. Pripravená je výstavba pripojenia skupinovej kanalizácie Seneckého regiónu na ÚCOV. Na pravobrežný (petržalský) systém sú pripojené kanalizácie rakúskych obcí Berg, Wolfsthal, Kittsee, Edelstal, Pama. Na kanalizačný systém v povodí Moravy je pripojená obec Marianka.

Na odkanalizovaní územia Bratislavy sa podielajú aj početné systémy neverejných kanalizácií. Sú to hlavne kanalizácie výrobných podnikov, dopravných zariadení a komunikácií, zdravotníckych areálov, vybavenostných areálov atd. doplnené podľa potreby predcistiacimi zariadeniami alebo vlastnými COV.

Kapacita COV je vyhovujúca, pokiaľ ide o COV Petržalka a ÚCOV Vrakuna. V prípade ÚCOV to umožňuje pripojenie sa ďalších obcí a miest regiónu spoza hraníc Bratislavy. COV Devínska Nová Ves treba podstatne kapacitne rozšíriť, pretože nestací pokrývať potreby územného rozvoja vo svojom povodí.

V rámci efektívneho odvádzania a cistenia odpadových vôd je uplatňovaný systém kanalizačných aglomerácií, ktorý vychádza z ustanovení našej a európskej právnej úpravy. Pod aglomeráciou sa rozumie územne ohrančenú oblasť, v ktorej je osídlenie alebo hospodárska činnosť natolko rozvinutá, že je opodstatnené odvádzat z nich komunálne odpadové vody stokovou sieťou (podľa smernice 91/271/EHS) do cistiarne odpadových vôd, alebo na miesto ich spracovania a vypúšťania.

Z pohľadu medzinárodných záväzkov, ekonomických a organizačno-technických možností je nutné riešiť v horizonte do roku 2010 všetky aglomerácie nad 10 000 EO a v časovom období do roku 2015 všetky aglomerácie nad 2000 EO. Ostatné aglomerácie (obce) nespádajúce do uvedených veľkostných kategórií budú riešené priebežne, postupne a individuálne. Realizáciou týchto požiadaviek je už rozostavaný projekt Malokarpatský región, odkanalizovanie, pripravovaný projekt Senecký región, odkanalizovanie, odkanalizovanie a projekty na území hl. m. Bratislavy. Dodržanie termínov je podmienené disponibilitou finančných zdrojov.

K zabezpečeniu spoľahlivého odvádzania a cistenia odpadových vôd je potrebné zrealizovať tieto stavby:

- Dobudovať kanalizačnú sústavu mesta Bratislavy v súlade s ÚPN hl. mesta SR Bratislavy z roku 2007, vrátane zmien a doplnkov a v zmysle koncepcie rozvoja BVS
- Modernizácia COV Petržalka, Vrakuna a Devínska Nová Ves
- Senecký región, odkanalizovanie, kanalizačný výtlak Senec – Ivanka pri Dunaji
- Odkanalizovanie Malokarpatského regiónu
- Rozšírenie COV Malacky

Požiadavky na riešenie

1. *Rešpektovať a vychádzať z doterajších platných rozvojových koncepcií odkanalizovania územia BSK.*
2. *Rešpektovať pripravované projekty odkanalizovania na území BSK.*
3. *Preferovať v návrhu skupinové kanalizácie pre aglomerácie viacerých sídiel so spoločnými COV.*
4. *Preferovať v návrhu kanalizácií delené sústavy, so zadržiavaním dažďových vôd v území.*
5. *Vymedziť územné rezervy plôch a koridorov pre kanalizačné stavby miestneho (v rozsahu podrobnosti riešenia ÚPN R) a regionálneho významu vrátane ich ochranných pásiem.*

12.8. Telekomunikácie

Vybudovaná telekomunikačná infraštruktúra v BSK poskytuje v súčasnosti všetky dostupné telekomunikačné služby v požadovanom rozsahu. Služby sú poskytované po pevnej sieti a taktiež mobilnou sieťou.

Kostrou telekomunikačnej siete sú digitálne uzly služieb, optická prenosová sieť, prístupová telekomunikačná sieť, rádioreléové trasy, mobilná sieť GSM a v rámci mobilnej siete technologické stanice.

Požiadavky na riešenie

1. Premietnuť do ÚPN R-BSK nároky na koridory a ochranné pásma nadradených telekomunikačných systémov.
2. Vychádzať v riešení z platnej legislatívy a štátnej politiky v oblasti elektronických komunikácií, ako aj z uzavretých medzinárodných zmlúv a záväzkov voči EÚ.

13. Požiadavky z hľadiska ochrany životného prostredia vrátane požiadaviek na hodnotenie predpokladaných vplyvov na životné prostredie

V koncepcii starostlivosti o životné prostredie stanoviť zásady funkčného, hlavne hospodárskeho a rekreačného využívania územia vo vzťahu k ekologickej únosnosti územia, navrhnúť opatrenia na elimináciu alebo obmedzenie stresových prvkov v krajine, navrhnúť opatrenia na zachovanie a obnovenie krajinnno-estetických hodnôt územia. Do návrhu riešenia doplniť aktuálne údaje o stave a opatreniach pre jednotlivé zložky životného prostredia – voda, ovzdušie, pôda a biota ako aj o faktory negatívne a pozitívne ovplyvňujúce životné prostredie. Do územného plánu premietnuť platné dokumenty v oblasti zásad a opatrení pre nakladanie s odpadmi.

Ochrana ovzdušia

Na znečistení ovzdušia v riešenom území sa podieľajú výraznou mierou činitele, ktoré sú situované priamo v jeho území, ale aj pôsobiace v okolí tohto územia. Zdroje znečistenia sú sústredené najmä na území bratislavských okresov. Hlavné zdroje znečistenia ovzdušia pochádzajú z bodových zdrojov priemyselnej prevádzky (Slovnaft, Volkswagen, Holcim a iné), teplárenské zdroje (kotelne), ale aj z mobilných zdrojov – automobilová doprava a výrazným znečisťovateľom je aj sekundárna prašnosť najmä z poľnohospodárskej a stavebnej výroby a pod.

Ochrana vôd

Slovenská republika sa vstupom do Európskej únie zaviazala plniť požiadavky spoločenstva v oblasti ochrany, využívania, hodnotenia a monitorovania stavu vôd zastrešené rámcovým dokumentom známym pod názvom Rámcová smernica o vode. Jej základnými princípmi sú:

- všestrannú ochranu vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých ekosystémov v krajine,
- účelné a hospodárne a trvalo udržateľné využívanie vôd,
- manažment povodí a zlepšenie kvality životného prostredia a jeho zložiek,
- znižovanie nepriaznivých účinkov povodní a sucha,
- definuje citlivé a zraniteľné oblasti a uvádza kritéria na ich identifikáciu.

Ochrana pôd

Pedo-geografická charakteristika bratislavského kraja je odrazom fyzicko-geografických podmienok územia – horskej časti (Malé Karpaty) a nížinných častí (Podunajská nížina a Záhorská nížina). V Malých Karpatoch prevládajú pôdy kambizemného typu. Na nivách Moravy a Dunaja prevládajú fluvizeme, tok Dunaja a jeho riečne terasy kopírujú fluvizeme. Najväčšiu rozlohu pôd na Záhorskej nížine tvoria ciernice aregozeme. Podunajská nížina má pestrejšie pedologické zloženie – nachádzajú sa tu kambizeme, fluvizeme, cernozeme, ciernice a hnedozeme.

V bratislavskom kraji prevládajú ľahké a stredne ťažké, hlboké pôdy bez skeletu, nachádzajúce sa prevažne na rovine.

K najsilnejším prejavom vodnej erózie dochádza na svahoch Malých Karpát. Ostatná poľnohospodárska pôda je málo ohrozovaná vodnou eróziou.

Z hľadiska ohrozenia poľnohospodárskych pôd veternou eróziou patrí prevažná časť riešeného územia do kategórie so žiadnou až slabou intenzitou erózie. Vyššie stupne eróznej ohrozenosti sa môžu prejavovať na rovinách s ľahkými piesocatými pôdami (Záhorská nížina).

Na 30 % územia sa vyskytujú poľnohospodárske pôdy náchylné na sekundárne zhutnenie, najviac v okresoch Bratislava II a Senec.

V rámci Plošného prieskumu kontaminácie pôd bolo v riešenom území v roku 2005 sledovaných 3 096,0 ha poľnohospodárskych pôd. Neboli na nich zistené žiadne nadlimitné obsahy ťažkých kovov.

V rámci XI. cyklu Agrochemického skúšania pôd bolo odskúšaných 68 691 ha poľnohospodárskej pôdy. Výsledkom je, že najväčšie percentá výmery odskúšaných pôd sú zaradené do kategórie slabo kyslých až alkalických pôd.

Žiarenie

Vplyv prírodného žiarenia na obyvateľstvo sa posudzuje na základe merania a hodnotenia objemovej aktivity radónu (^{222}Rn) v pôdnom vzduchu a objemovej aktivity radónu v ovzduší stavieb. Radónové riziko vychádza z hodnôt objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu a priepustnosti zemín a hornín pre plyny v území. V zmysle Vyhlášky MZ SR č. 528/2007 je smernou hodnotou na vykonanie opatrení proti prenikaniu radónu z podlažia stavby pri výstavbe stavieb s pobytovými priestormi objemová aktivita radónu v pôdnom vzduchu na úrovni základovej ryhy.

Hluková situácia

Najväčším zdrojom hluku v riešenom území je intenzívna doprava, a to ako cestná, letecká, tak aj železničná. Hluk z automobilovej dopravy predstavuje environmentálnu záťaž postihujúcu takmer každé sídlo a krajinu pozdĺž ciest zatažených intenzívnou dopravou. Je závislá najmä od intenzity a skladby dopravného prúdu a od charakteristík trasy cesty. Všeobecne možno konštatovať, že vysoká intenzita dopravy je typická predovšetkým pre cesty prvej triedy a diaľnicu. Z krajinnoeekologického hľadiska sú výraznými kolíziami dopravné tahy prechádzajúce v bezprostrednej blízkosti obytných častí sídiel a chránených území. Okrem hluku z dopravy je potrebné spomenúť aj stacionárne zdroje hluku, ktorými sú predovšetkým areály a prevádzky priemyselnej a poľnohospodárskej výroby.

Odpadové hospodárstvo

Zastúpenie jednotlivých kategórií odpadov bolo rôznorodé s kolísavým vývojom za časové obdobie piatich rokov (2004 – 2008). Najväčšia produkcia komunálneho odpadu v rámci

Slovenskej republiky bola zaznamenaná práve v Bratislavskom kraji. Mestá a obce budú musieť od roku 2012 zaviesť povinný separovaný zber piatich zložiek komunálneho odpadu, ktorými sú papier, plasty, sklo, kovy a biologicky rozložiteľný odpad. Väčšina obcí už v súčasnosti separuje minimálne jednu komoditu, pravidlom sa však stáva separácia až troch tzv. „povinných zložiek“, ktorými sú papier, plasty a sklo. Je pozitívne, že vývoj separovaného zberu má stúpajúcu tendenciu. Je nedoriešené skládkovanie odpadu na regulovaných skládkach.

Požiadavky na riešenie

1. *Dodržiavať pri návrhu ÚPN R-BSK všetky predpisy, normy a iné všeobecne platné predpisy (zákon, vyhláška a pod.), ktorými sa zabezpečuje ochrana zložiek životného prostredia a stanovujú sa limity využitia územia.*
2. *Zohľadniť požiadavky vyplývajúce zo zákona c. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.*
3. *Rešpektovať poľnohospodársku a lesnú pôdu ako faktor limitujúci urbanistický rozvoj.*
4. *Rešpektovať zákon c. 137/2010 Z.z. o ochrane ovzdušia pred znečisťujúcimi látkami a všetky predpisy týkajúce sa využívania látok ohrozujúcich ozónovú vrstvu Zeme.*
5. *Rešpektovať ustanovenia zákona c. 364/2004 Z. z. o vodách.*
6. *Rešpektovať pásma hygienickej ochrany jednotlivých druhov zariadení.*
7. *Usmerniť priestorové smerovanie nakladania s odpadom v určenom case, budovanie nových zariadení na zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov, ako aj budovanie zariadení na iné nakladanie s odpadmi v území v súlade s Programami odpadového hospodárstva SR.*
8. *Vytvoriť územno-technické predpoklady pre prípadnú výstavbu nových skládok podľa požiadaviek Programov odpadového hospodárstva SR a Programu odpadového hospodárstva Bratislavského kraja.*
9. *Rešpektovať ustanovenia Vyhlášky Ministerstva zdravotníctva SR c. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí.*
10. *Rešpektovať ustanovenia zákona c. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.*

14. Osobitné požiadavky z hľadiska ochrany poľnohospodárskej a lesnej pôdy

Podiel poľnohospodárskej pôdy z celkovej výmery bratislavského kraja je 45,24 %. Z poľnohospodárskej pôdy má najväčšie zastúpenie orná pôda (79,09 %), ostatné druhy poľnohospodárskej pôdy (chmelnice, vinice, záhrady, ovocné sady a trvalé trávne porasty) zaberajú približne 20 %. Prevládajúcimi druhmi pozemkov v riešenom území sú lesná pôda s výmerou 75 013,76 ha, čo predstavuje 36,55 % z celkovej výmery územia a orná pôda s výmerou 73 444,02 ha, čo predstavuje 35,78 % z celkovej výmery územia.

Veľké výmery ornej pôdy (a teda aj poľnohospodárskej pôdy celkovo) sú evidované v okresoch Malacky, Pezinok a Senec.

Kvalita pôd je daná produkčným potenciálom, podľa ktorého sú zaradené do jednotlivých skupín bonity na základe bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek. Poľnohospodárska

pôda zaradená do 1. – 4. triedy kvality podľa prílohy c. 3 zákona c. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a v zmysle uvedeného zákona podliehajúca ochrane, predstavuje 19,88 % z celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy riešeného územia. Ide o najkvalitnejšie a najúrodnejšie pôdy na Slovensku, vyskytujúce sa prevažne v Podunajskej nížine a Záhorskej nížine.

Slovenský vinohradnícky región sa clení na šesť oblastí. Do bratislavského kraja z neho zasahujú Malokarpatská vinohradnícka oblasť a Južnoslovenská vinohradnícka oblasť.

Najvyšší stupeň zalesnenia má okres Malacký, kde lesná pôda s výmerou 49 452,98 ha predstavuje dve tretiny lesnej pôdy z celého riešeného územia. Nezanedbateľné výmery lesnej pôdy podľa veľkosti jednotlivých okresov majú aj okresy Bratislava II, Bratislava III a Pezinok.

Z celkovej výmery lesov bratislavského kraja zaberajú hospodárske lesy 63,58 %, ochranné lesy 7,91 % a lesy osobitného určenia 28,51%.

V návrhu je žiaduce dôsledne dodržiavať platné právne predpisy o ochrane poľnohospodárskej a lesnej pôdy najmä obmedzovaním záberov mimo vymedzených zastavaných území. Navrhované zábery vyhodnotiť z hľadiska perspektívneho využitia na nepôdohospodárske účely.

Požiadavky na riešenie

1. *Minimalizovať navrhovaným riešením možné zábery poľnohospodárskej pôdy.*
2. *Minimalizovať navrhovaným riešením možné zábery lesnej pôdy.*
3. *Navrhovať funkčné využitie územia tak, aby čo najmenej narúšalo organizáciu poľnohospodárskej pôdy a jeho využitie, a aby navrhované riešenie bolo z hľadiska ochrany poľnohospodárskej pôdy najvhodnejšie.*
4. *Zohľadňovať v riešení výraznú ekologickú a environmentálnu funkciu, ktorú poľnohospodárska pôda popri produkčnej funkcii plní.*
5. *Zdôvodniť koncepciu využitia územia v kontexte s ustanoveniami zákona c. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona c. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečistenia životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a s ohľadom na špecifické požiadavky ochrany poľnohospodárskej pôdy, hodnotenia záberov poľnohospodárskej pôdy, zachovania celistvosti honov, systém existujúcich hydromeliorácií a obhospodarovania pôdy.*
6. *Neuvažovať s novými športovo rekreačnými aktivitami na území ochranných lesov a v lesných masívoch nenavrhovať aktivity vyžadujúce zábery lesnej pôdy.*

15. Požiadavky vyplývajúce najmä zo záujmov obrany štátu, z požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami

V územnom pláne je potrebné rešpektovať v plnej miere záujmy obrany štátu a zachovať všetky špecifické zariadenia na území kraja a rešpektovať ich priestorové požiadavky.

Z hľadiska požiarnej ochrany zabezpečiť ochranu obyvateľstva rešpektovaním všetkých mierok spracovanie UPN – R BSK zodpovedajúcich relevantných požiadaviek a podmienok ochrany pred požiarmi a to najmä, návrhom komunikačného systému ciest vytvárať možnosť dopravnej obsluhy a teda aj prístupu požiarnej techniky do všetkých častí sídla. V bilanciách potreby vody zároveň započítať aj požiarne potrebu vody.

Zohľadniť Zákon c. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov, Vyhlášku MV SR C. 121/2002 Z. z. o požiarnej prevencii v znení neskorších predpisov,

Vyhlášku MV SR C. 94/2004 Z. z. ktorou sa ustanovujú technické požiadavky protipožiarnej bezpečnosti pri výstavbe a užívaní stavieb v znení neskorších predpisov, Vyhlášku MV SR C. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov kapacitné pokrytie potrieb a zariadení technického vybavenia vo vzťahu k navrhovanému funkčnému využitiu a organizácii územia.

V oblasti ochrany pred povodňami vychádzať v riešení z požiadaviek zákona c.7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami a zo záväzkov vyplývajúcich z členstva SR v Európskej únii. Ide o plnenie úloh v hodnotení a manažmente povodňových rizík, napr. vypracovávanie plánov manažmentu povodňového rizika povodí, máp povodňového ohrozenia, riešenie technických otázok na ochranu pred povodňami na hranicných vodách na základe medzinárodných zmlúv.

Orgánmi štátnej správy ochrany pred povodňami sú na území Bratislavského kraja Krajský úrad životného prostredia v Bratislave a príslušné obvodné úrady životného prostredia (ObÚŽP).

Požiadavky na riešenie

1. Rešpektovať v plnej miere záujmy obrany štátu a zachovať všetky špecifické zariadenia na území kraja a rešpektovať ich priestorové požiadavky.
2. Rešpektovať požiadavky na civilnú ochranu obyvateľstva vyplývajúce zo zákona c. 444/2006 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva a vyhlášky c. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany.
3. Zohľadniť Zákon c. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarom v znení neskorších predpisov a súvisiace vyhlášky MV SR, týkajúce sa požiarnej ochrany.
4. Vychádzať v riešení z požiadaviek zákona c.7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami a zo záväzkov vyplývajúcich z členstva SR v Európskej únii.
5. Rešpektovať aktuálny Povodňový plán Bratislavského kraja, prípadne aj aktuálny Plán záchranných prác na ochranu pred povodňami.

16. Požiadavky na určenie zásad a regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, na vymedzenie koridorov a plôch na verejnoprospešné stavby

Zásady a regulatívy usporiadania a funkčného využívania územia budú spracované v zmysle §13 stavebného zákona a §11 vyhlášky MŽP SR c. 55/2001.

Podľa §11 vyhlášky MŽP SR c. 55/2001 sa do záväznej časti územného plánu regiónu začleňujú:

- a) Zásady a regulatívy štruktúry osídlenia, priestorového usporiadania a zásady funkčného využívania územia z hľadiska rozvoja urbanizácie, hospodárstva a občianskej vybavenosti predovšetkým so sociálnou infraštruktúrou, rekreáciou, cestovným ruchom a kúpeľníctvom,
- b) zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability, zachovania kultúrneho dedičstva, využívania prírodných zdrojov a iného potenciálu územia, stanovenia chránených častí krajiny,
- c) zásady a regulatívy verejného dopravného a technického vybavenia,
- d) zoznam verejnoprospešných stavieb,
- e) schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb.

17. Požiadavky na rozsah a spôsob spracovania územného plánu

Územný plán regiónu – Bratislavský samosprávny kraja je potrebné spracovať v súlade s platnými právnymi predpismi – zákona c.50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších novelizácií a vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky c.55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii.

ÚPN R-BSK spracovať v textovej, tabulkovej a grafickej časti pre riešené územie, ktorým je administratívno-správne územie Bratislavského kraja.

Rozsah a obsah textovej a grafickej časti spracovať v súlade s §11 vyhlášky c. 55/2001.

Textovú časť spracovať v členení:

a) základné údaje

1. hlavné ciele riešenia a problémy, ktoré územný plán rieši,
2. vyhodnotenie doterajšieho územného plánu, ak existuje,
3. údaje o súlade riešenia územia so zadaním a so súborným stanoviskom ku konceptu riešenia a z prerokovania návrhu záväznej časti s príslušnými orgánmi štátnej správy, obcami a verejnosťou.

b) riešenie územia

1. vymedzenie riešeného územia,
2. opis a zdôvodnenie navrhovanej základnej urbanistickej koncepcie riešenia,
3. väzby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí Koncepcie územného rozvoja Slovenska,
4. základné demografické, sociálne a ekonomické východiská podmienujúce rozvoj územia,
5. koncepcia rozvoja sídelnej štruktúry,
6. návrh priestorového usporiadania územia a návrh zásad jeho funkčného využitia vrátane zmien využitia, vymedzenie významných rozvojových priestorov, prípadne území špeciálnych záujmov a občianskeho vybavenia regionálneho významu,
7. vymedzenie ochranných pásem a chránených území,
8. koncepcia ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení,
9. návrh koncepcie ochrany a využitia kultúrneho dedičstva a návrh rozvoja rekreácie,
10. návrh koncepcie verejného dopravného a technického vybavenia regionálneho významu,
11. návrh na riešenie požiadaviek záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany a ochrany pred povodňami,
12. koncepcia starostlivosti o životné prostredie vrátane požiadaviek na hodnotenie z hľadiska predpokladaných vplyvov na životné prostredie,
13. vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov,
14. dôsledky a technické zabezpečenie predpokladanej ťažby nerastov,
15. hodnotenie navrhnutého riešenia najmä z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územno-technických dôsledkov,
16. vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy a lesnej pôdy na nepoľnohospodárske účely.

Grafickú časť spracovať v členení výkresov:

1. výkres (schéma) širších vzťahov (vrátane cezhraničných) v M= 1 : 250 000,
2. komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia v M 1: 50 000,
3. výkres koncepcie verejného dopravného vybavenia v M 1: 50 000,
4. výkres vodného hospodárstva v M 1: 50 000,
5. výkres energetiky, telekomunikácií, informacných sietí a ich zariadení v M 1: 50 000,
6. výkres ochrany prírody a krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability v M 1: 50 000,
7. výkres vyhodnotenia odnatia poľnohospodárskej pôdy a vynatia lesnej pôdy z LPF na nepoľnohospodárske účely v M 1: 50 000,
8. výkres záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb v M 1: 50 000.

Ako podklad pre vydanie všeobecne záväzného nariadenia BSK samostatne spracovať záväznú časť ÚPN R-BSK s regulatívami priestorového usporiadania a funkčného využitia územia a zoznam verejnoprospešných stavieb.

Použité skratky:

BSK	Bratislavský samosprávny kraj
BVS	Bratislavská vodárenská spoločnosť, a.s.
COV	cistiaren odpadových vôd
DUR	dokumentácia pre územné rozhodnutie
EIA	Environmental impact assesment (hodnotenie aktivít podľa zákona 24/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov)
EO	ekvivalentní obyvatelia
EÚ	Európska únia
HDP	hrubý domáci produkt
CHVO	chránená vodohospodárska oblasť
KURS	Koncepcia územného rozvoja Slovenska
LPF	lesný pozemkový fond
NATURA 2000	sústava chránených území členských krajín Európskej únie
NECONET	Národná ekologická sieť Slovenska
OZE	obnoviteľné zdroje energie
PHSR	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
PHO	pásmo hygienickej ochrany
PMO	prekladisko minerálnych olejov
PPC	paroplynový cyklus
SAŽP	Slovenská agentúra životného prostredia
SEA	Strategic environmental assesment (hodnotenie strategických dokumentov podľa zákona 24/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov)
SODB 2001	Scítanie obyvateľov domov a bytov 2001
SV	skupinový vodovod
SVP	Slovenský vodohospodársky podnik, š.p.
TEM	transeurópske magistály
TEN-T	Trans European Network for Transport
TP	tepláren
TR	transformačná stanica
ÚPN	územný plán
ÚPN R-BSK	Územný plán regiónu – Bratislavský samosprávny kraj
ÚPN VÚC	Územný plán veľkého územného celku (pôvodný názov pre dnes platný názov územný plán regiónu)
ÚSES	územný systém ekologickej stability
VPD	vzletová a pristávací dráha
VTL	vysoký tlak (označenie v rámci siete plynovodov)
VVN	veľmi vysoké napätie (označenie v rámci siete elektrizačnej sústavy)
VVTL	veľmi vysoký tlak (označenie v rámci siete plynovodov)
ZVN	zvlášť vysoké napätie (označenie v rámci siete elektrizačnej sústavy)